Nr. 131 (z dod. por.). Dnia 13 maja. Sobota. Dnia 1 (13) maja 1893 r.

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego wraz z dodatkiem porannym.

W Warszawie: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.

Za odnoszenie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.

Na prowincji i w Cesarstwie: rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.

Zagranicą miesięcznie rs. 1 kop. 50.

Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświątecznych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY TRZECI

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej po południu.

OGŁOSZENIA.

Reklamy za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop. każdy następny raz kop. 20.

Nekrologja: za wiersz 15 kop.

Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.

Małe ogłoszenia za jeden *wyraz* po 2 kop. każdy raz, ogłoszenie minimum 20 kop.

Nadesłane za jeden wiersz garmontowy rs. 1.

Ogłoszenia do *Kurjera* przyjmuje także Biuro Rajchmana i Spółki, ulica Senatorska.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9—Telefon Redakcji 268. — Telefon administr. 517.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313.

— Jutro, o godzinie 8-ej zrana, w kościele N. Panny Marji na Nowem-Mieście, odprawiona będzie w kaplicy Matki Boskiej uroczysta wotywa.

— Jutro, o godzinie 9-ej zrana, w kościele Przemienienia Pańskiego (po-kapucyńskim) przed ołtarzem N. Panny Marji odprawiona będzie solenna wotywa.

— Jutro, o godz. 9½ zrana, w kaplicy Niepokalanego Poczęcia N. Panny Marji w kościele archikatedralnym św. Jana odprawiona będzie solenna wotywa na intencję członków bractwa archikonfraternji literackiej.

— W kościele św. Anny (po-bernardyńskim) jutro po nieszporach wystawiony zostanie N. Sakrament w monstrancji, poczem odśpiewana będzie litanja o sercu N. Panny Marji przed wielkim ołtarzem, w końcu zebrani otrzymają błogosławieństwo kapłańskie.

— Jutro przypada uroczystość św. Bonifacego, męczennika. Z tego powodu w kościele w Czerniakowie pod Warszawą, gdzie relikwje tego świętego spoczywają, odprawiać się będzie całotygodniowy odpust z wystawieniem N. Sakramentu, kazaniami i procesjami. Wotywa odpustowa rozpocznie się o godz. 10-ej zrana, suma o g. 11-ej przed południem; po południu nieszpory.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Związek wolnomyślny pp. Rickerta i Bambergera ogłosił odezwę do wyborców, która pojaśnia należycie o barwie i programie nowego stronnictwa, tudzież o stosunku, jaki zająć pragnie wobec pokrewnej sobie „partji niemiecko-wolnomyślnej" p. Richtera, kupiącej dawne żywioły postępowe.

Odezwa, podpisana przez pp. Ludwika Bambergera, Teodora Bartha i Karola Schradera, opiewa:

Parlament uległ rozwiązaniu, ponieważ reprezentacja narodu nie mogła z rządem porozumieć się co do miary wzmocnienia wojska i ustawodawczego zawarowania dwuletniej służby czynnej. Ubolewać się godzi, że namiętnej kampanji wyborczej przyszło rozstrzygać o tem, jak silną ma być armja niemiecka, ażeby mogła zabezpieczyć granice i honor naszej ojczyzny a także pokój europejski.

Co do celu wszystkie stronnictwa zgodne są z rządem, a co do środków osiągnięcia tego celu byłoby mogło również przyjść do porozumienia, gdyby rząd posiadał należyte pojęcie o usposobieniu narodu. Reprezentacja ludowa, która chce być czemś więcej, niż czczym pozorem, musi właśnie w kwestjach obciążenia militarnego, które tak głęboko we wszystkie stosunki społeczne się wsysają, domagać się pełnego uwzględnienia sprawiedliwych żądań narodu. Do nich należy przedewszystkiem trwałe, ustawodawcze zawarowanie dwuletniej służby czynnej w armji. Ustępstwa rządu były dlatego niewystarczające, gdyż umożliwiały po pięciu latach zniesienie napowrót dwuletniej służby.

Z drugiej strony żądane wzmocnienie armji przedstawia tak ogromne zwiększenie ciężarów powszechnych, że przyjęcia ich na siebie bez silnego przeświadczenia o konieczności nie można domagać się od żadnego przedstawiciela ludu, działającego wedle sumienia. Obecnie zależy to od wyborców wysłać takich przedstawicieli do parlamentu, którzy przy należytem zbadaniu tego, co ze względów politycznych i militarnych okaże się niezbędnem, wytrwają przy zasadzie, iż naród nietylko jest powołanym do dźwigania ciężarów i ponoszenia kosztów zwiększenia armji, ale posiada zarazem prawo wypowiedzenia własnego zdania o ich sile i wysokości. Jesteśmy zdania, że przy obarczeniu nas nowemi wielkiemi ciężarami wojskowemi trwałe ustawodawcze zawarowanie dwuletniej służby czynnej jest żądaniem sprawiedliwem, którego odmówić ludowi nie można.

O wysokości wzmocnienia wojska rozstrzygać musi również kwestja pokrycia kosztów. Odmawiamy zepchnięcia ciężarów na barki warstw uboższych, które od roku 1879-go zawsze w pierwszym szeregu nietylko do pokrywania wydatków państwowych, ale i do wspomagania uprzywilejowanych producentów pod formą ceł opiekuńczych, premjów wywozowych i upominków serca były zmuszane.

Głosowanie kilku członków niemiecko-wolnomyślnego stronnictwa w sprawie reformy wojskowej doprowadziło do rozwiązania frakcji parlamentarnej. Ujrzeliśmy się do tego rozdziału zmuszonymi, ponieważ nie chcieliśmy brać rozbratu z dawnymi wiernymi współszermierzami, których zgodność z resztą towarzyszów we wszystkich innych kwestjach nie ulega żadnej wątpliwości. Ta różnica opinij co do dozwolonej miary tolerancji politycznej, jaka w łonie stronnictwa parlamentarnego panować powinna, nie przeszkadza wszelako, aby obie rozłączone frakcje trwały, jak przedtem, przy niezmienionym programie stronnictwa, który dać może rozległą podstawę do politycznego współdziałania. Gdy rozdział raz się dokonał, potrzeba starać się wszelkiemi sposobami, aby wspólną sprawę wolnomyślną ocalić przed grożącemi niebezpieczeństwami. Wzywamy przeto usilnie wszystkich naszych przyjaciół politycznych, aby wśród walki wyborczej nie zapomnieli, że wiążą nas wspólne zasady i przekonania wolnomyślne.

Będziemy bronili polityki handlowo-gospodarczej, która środki żywności codziennej wielkich mas ludowych broni przed podrożeniem. Pragniemy całe nasze życie gospodarcze ustrzedz przed ciężkiemi wstrząśnieniami, opierające się zgubnym dążeniom do zaprowadzenia podwójnej monety. Pragniemy dalszem rozwinięciem polityki traktatów handlowych wzmocnić pokojowe nasze związki z zagranicą i naszemu życiu ekonomicznemu przez otwarcie nowych rynków zbytu zapewnić pomyślny i wciąż szerszy rozwój.

Czekająca nas walka wyborcza rozstrzygnie prawdopodobnie o tem, czy podstawy naszego życia politycznego mają pozostać nietknięte. Konserwatyści wypowiadają otwarcie, że dążą do zniesienia powszechnego, równego dla wszystkich, bezpośredniego prawa wyborczego. Będziemy przeto musieli dołożyć wszelkich starań, aby nasze swobody obywatelskie ocalić przed tym najcięższym zamachem, który od równego udziału w życiu publicznem usunąłby zwłaszcza klasy pracujące.

Im głębiej naród niemiecki przez demagogiczną politykę interesów i przez antysemickie zamachy na równość obywatelską w obec prawa czuje się na wewnątrz rozdartym, tem pilniejszą okazuje się potrze-

Rozwój spirytyzmu.

III.

Dotychczasowe rezultaty eksperymentów spirytystycznych wprawiają w zachwyt wyznawców „nowej nauki", chociaż zasługują w porównaniu z sztukami fakirów indyjskich zaledwo na nazwę nieudolnych prób. Obok czarodziejów dalekiego Wschodu, są nasze najlepsze medja fuszerami.

Przeto trudno przyklasnąć Wallace'owi, gdy mówi:

— Spirytyzm jest nauką doświadczalną. Daje on jedynie pewną podstawę prawdziwej filozofji. Podnosi i objaśnia wszystko, cokolwiek jest prawdziwego w przesądach wieków wszystkich.

Dumne to bardzo słowa, ale właśnie dlatego złudne tak samo, jak pyszne obietnice materjalizmu, z którego ruin spirytyzm wykwita.

Dotąd są te fakty, te rzeczywistości spirytyzmu w znacznej części tylko mniemaniami, domysłami, czyli materjałem nienaukowym.

Garść obserwacyj istotnie wartościowych nie wystarcza jeszcze do zbudowania jakiejkolwiej umiejętności. Po za koło najpierwotniejszych eksperymentów nowi prorocy wyjść nie zdołali.

Nadomiar okazało się, iż znaczna część „komunikacyj" spirytystycznych, wykonywanych wrzekomo przez istoty zagrobowe, nie przekracza możności każdego zręczniejszego magika lub prestidigitatora i że prawie wszystkie głośniejsze medja ostatnich czasów należały do nikczemnego gatunku zwykłych oszustów, którzy wyzyskiwali dla pieniędzy, lub z innych, równie nieszlachetnych pobudek łatwowierność umysłów obałamuconych. Wiadomo, że śmielsi widzowie zdemaskowali ostatecznie: Slade'a, Eylington'a, miss Fay, Foster'a, Truesdell'a, Schraps'a, Betty Tamke, Toepfer-Waleską, Bastiana, Cumberlanda i in. Byli oni wszyscy bardzo zręcznymi kuglarzami, z tą tylko różnicą, że mienili się pośrednikami duchów.

Bardzo wiele wrzawy narobiła niedawno temu po świecie Betty Tamke, bo wcielała najwyższe marzenie spirytystów, mianowicie t. zw. materjalizację. Do małego domku ubogiej dziewczyny na jednej z wysepek w pobliżu Hamburga, w Wilhelmsburgu, pielgrzymowały tłumy ciekawych i wzruszonych. Bo oto widziano tam duchy wszystkich znakomitych magików i spirytystów, od Cagliostra począwszy, a skończywszy na nieszczęśliwym profesorze Zöllnerze.

Ale pewnego razu schwycił ktoś śmielszej natury widziadło za suknię i przytrzymał... zwyczajny ręcznik.

Tę samą Betty Tamke przekonano ostatecznie o kłamstwie rozmyślnem w kwietniu r. 1885-go. Gdy ją panie przed *seansem* zrewidowały, znalazły pod jej gorsetem dwa prześcieradła i ręcznik. Medjum tłumaczyło się z płaczem, że przed posiedzeniem duchy „kontrolujące" kazały się jej zaopatrzyć w powyższe przedmioty, choć nie powiedziały jej, dlaczego, ale nie znalazło już wiary.

W kilka miesięcy później, w czerwcu, schwytano słynną panią Toepfer-Waleską, w lipcu na podobnem oszustwie. Gdy pokazywała jakiegoś ducha, ktoś odważniejszy ujął za rękę widziadło i trzymał je dopóty, dopóki nie wniesiono światła. Owym nieboszczykiem było samo medjum, ubrane w białą, długą koszulę muślinową. Pani Toepfer-Waleska przyznała się zresztą natychmiast do mistyfikacji.

I Schraps, zdemaskowany przez Willmanna, nie zapierał się podstępu, oświadczając wyraźnie, że jego „komunikacje" spirytystyczne polegają głównie na zręczności. To samo mniej więcej twierdzi Bastian, pochwycony na gorącym uczynku przez arcyksięcia austrjackiego Jana. Jedyny tylko Slade upierał się przy współdziałaniu duchów, chociaż go zaraz na wstępie podróży po Europie przyłapano w Londynie na kuglarstwie i dowiedziono mu przed sądem oszustwa.

Medja spirytystyczne nie lubią na *seansach* magików i prestidigitatorów, ci to bowiem mistrzowie zręczności odkryli istotną wartość ich sztuk.

Spirytyści, chcąc wzbudzić wiarę do swoich „objawień", powołują się zwykle na sądy głośnych uczonych, szczycą się świadectwami: Wallace'ów, Butlerowów, Crookes'ów, Wagnerów, Zöllnerów, Lombrosów i inni, jak gdyby mężowie nauki mogli być kompetentnymi krytykami w rzeczach kuglarstwa. Prosty czeladnik szewski oceni lepiej i sumienniej jakość buta, niż wszyscy filozofowie razem. Sokrates i Platon, Spinoza i Leibnitz, Kant i Schopenhauer rozumieją się mniej na dobrze przyprawionej potrawie od pierwszego lepszego kuchty.

Kuglarza powinien kuglarz kontrolować.

Dopiero też z chwilą, gdy magicy i prestidigitatorzy, podrażnieni powodzeniem moralnem i materjalnem medjów spirytystycznych, zaczęli się uważniej „władzy" nieproszonych kolegów przypatrywać, posypały się odkrycia ciekawej natury.

Slade przyprawił dziwami swemi o rozum znakomitego profesora Zöllnera, a magik Schradieck naśladował „natchnione medjum" bardzo dobrze po jednym odbytym *seansie*. Dowiódł, że nie duchy piszą na tabliczkach, lecz sam Slade odrobiną szyfra, umieszczoną pod paznogciem, że cała tajemnica polega tylko na wyrobieniu palca i panowaniu nad muskułami.

Wiadomo, że *seanse*, połączone z wyrzucaniem przez zostawiony dla ducha otwór różnych sprzętów

ba urzeczywistnienia naszych zasad. Mieszczaństwo niemieckie, które nie bez własnej winy tak niestosunkowo nikły wpływ na rozwój naszego życia publicznego wywiera, ma obowiązek pozyskania dla uprawy wolnomyślnych pod względem politycznym zarówno, jak gospodarczym zapatrywań szerszego pola. Tylko wolny od wszelkiej małoduszności liberalizm zdoła państwo niemieckie ocalić przed zgubnemi kierunkami i wolnomyślnej zasadzie zapewnić ten wpływ ustawodawczy, bez którego Niemcy swych zasad cywilizacyjnych rozwiązaćby nie mogły.

Br. Z.

Falborz czy Falborek?

Artykuł w nrze 126-ym *Kurjera warszawskiego*, dotyczący budowanej cukrowni Brześć Kujawski, jako oparty na niedokładnych danych i dowolnie ugrupowanych cyfrach, błędnym jest w założeniu i w wyprowadzonych z taką stanowczością wnioskach. Każdy, kto uważniej przeczyta powyższą korespondencję, zwróci natychmiast uwagę na pewne niekonsekwencje, jasno pozwalające się domyślać, że artykuł powyższy został napisany pod wpływem niezbyt dokładnych informacyj.

Autor artykułu, dbały jakoby o interesy akcjonarjuszów i plantatorów, orzeka stanowczo, że pod obydwoma względami projekt, zaakceptowany przez delegację organizacyjną, postawienia cukrowni na gruncie dóbr Falborz, jest w porównaniu do projektu, zwanego „pierwszym", na gruntach Falborku, bezwzględnie niekorzystnym.

Projekt, zwany „drugim", jako przez samego autora artykułu uznany za niekorzystny, pomijam; autor, jako inżenier chemik, nie może zaprzeczyć, że technicznie pozycja na Falborzu jest lepsza, więc stara się wynaleźć ujemne ekonomiczne strony projektu, tak dla akcjonarjuszów, jak i dla plantatorów, opiera się zaś w dowodzeniu swem na zupełnie dowolnych cyfrach.

Głównemi niedogodnościami terenu na Falborku są: wysoki poziom, 60 stóp nad powierzchnią rzeki wynoszący, konieczność przeprowadzenia drogi i mostu przez parów od szosy brzesko-radziejewskiej (nazwanej mylnie włocławską), wreszcie nadzwyczajna trudność odprowadzania wód.

Z wszystkiemi temi trudnościami załatwia się inż. chemik radykalnie i bardzo łatwo. Urządzenie przy rzece stacji wodociągowej, koniecznej dla pompowania wody do fabryki na wysokość 60 stóp, ocenia inż. chemik na 1,500 rs. O ile powyższe ocenienie może być miarodajnem, każdy, chociaż cokolwiek obeznany z techniką, łatwo oceni. Wszakże potrzeba postawić za te pieniądze budynek, ustawić pompy parowe, dające około stu metrów sześciennych wody na godzinę i zaprowadzić rury wodociągowe do fabryki na odległość kilkuset stóp. Sam autor w drugim projekcie oblicza podobną stację na 5,000 rs., sumę tę zaś zdwoić conajmniej potrzeba, ażeby otrzymać rzeczywisty wydatek.

Przeprowadzenie drogi przez parów wraz z mostem od szosy brzesko-radziejewskiej do fabryki ocenia autor artykułu na 3,000 rs., z zaznaczeniem, że nasyp zobowiązywali się wykonać swoim kosztem plantatorzy. Co do tego punktu nadmienić muszę, że delegacji organizacyjnej nic nie wiadomo o podobnej ofercie ze strony plantatorów; co zaś do sumy 3,000 rs., wykazanej jako koszt wiorsty szosy i mostu, to ta sama mówi za siebie. Pozostaje wreszcie trzeci punkt najważniejszy: odprowadzenie wód zanieczyszczonych, który spowodował stanowcze uchylenie projektu. Fabryka, wybudowana na wzmiankowanym terenie, stałaby nad stawem, utworzonym przez zatamowanie rzeki Zgłowiączki groblą młyna, położonego o wiorstę przeszło poniżej. Ponieważ ze względów sanitarnych niemożliwem jest projektowanie spuszczenia wód zanieczyszczonych do stawu, położonego wprost miasta, potrzebaby przeto zbudować kryty kanał odpływowy, który, nie mogąc iść w prostej linji z powodu warunków terenu, musiałby zwracać się z każdym załamkiem rzeki, biedz na przestrzeni przeszło dwóch wiorst, ażeby po osadzeniu poprzedniem w osadnikach nieczystości, wpuścić wody do rzeki poniżej młyna. Że koszt wyniósłby nie 1,000 rs., jak to inż. chemik oblicza, każdy obeznany z techniką, a znający teren, łatwo oceni. Koszt ten na kilkanaście tysięcy rubli przez specjalistów pp.: Repphana, Lubińskiego i Watraszewskiego oceniony został.

W ten sposób koszty powyższe wraz z ceną gruntu nie sumę 9,500 rs., podaną przez autora, lecz prawdopodobnie wyniosłyby sumę cztery lub pięć razy większą.

Oto jak się przedstawia projekt pierwszy, tyle chwalony przez autora artykułu.

Teren na Falborzu nie przedstawia żadnej z powyżej wymienionych niedogodności technicznej i dlatego nie przez większość delegacji, lecz jednomyślnie przyjęty został. Łatwy odpływ wód ściekowych po poprzedniem zużyciu na irygację łąk, niżki poziom nad rzeką, a ztąd możność bezpośredniego ssania wody; oto korzyści niezaprzeczalne terenu w Falborzu, a z niemi oszczędność znaczna na kosztach instalacji, oszczędność, która skompensuje z górą wyższą cenę nabycia terenu, wywołaną gatunkiem ziemi, która w miejscu zajętem pod fabrykę jest klasy pierwszej. Teren Falborza dla akcjonarjuszy stanowczo pod względem technicznym jest najkorzystniejszy, co też uznali specjaliści, na których powołuje się inż.-chemik pp.: Repphan i Rudnicki, tudzież pp.: Lubiński i Watraszewski.

Pozostaje do odparcia ostatni zarzut, stawiany terenowi Falborza, a dla mnie najważniejszy: niedogodności odstawy buraków, a więc nieuwzględnienie interesów plantatorów. Pod tym względem wywody inż.-chem. są najzupełniej mylne. Odległość projektowanej miejscowości pod fabrykę w Falborzu, od szosy brzesko-radziejewskiej, przedstawiającej się jako główna arterja komunikacyjna plantacyj, pozostaje ta sama, jak przy projekcie pierwszym w Falborku. Różnica jest tylko ta, że jeden teren położony jest o wiorstę z jednej strony szosy, a drugi o takąż odległość z przeciwnej strony. Odsunięcie się o dwie wiorsty od traktu lubranieckiego, będącego bądźcobądź podrzędną arterją dla komunikacji z plantatorami, jest skompensowane przybliżeniem się o takąż przestrzeń do traktu z Brześcia do Służewa, zkąd nie mniej buraków może być odstawianych. Na odległość plantacji z drugiej strony Brześcia zmiana projektowana żadnego wpływu nie wywiera. Wreszcie odległość od Włocławka zmniejszy się więcej niż o ¾ wiorsty, jak to inż.-chemik przyznaje i na to niepotrzeba 20,000 rs. wydatku, jak autor artykułu oblicza, gdyż w tem miejscu rzeka nie przedstawia żadnych trudności postawienia mostu, a na przeprowadzenie drogi do szosy nie potrzeba nabywać gruntów od włościan, lecz zużytkować za porozumieniem się z właścicielem folwarku Stary Brześć, już istniejącą drogę gospodarczą od folwarku do rzeki.

W zakończeniu mogę zapewnić inż.-chem., że delegacja organizacyjna, do której składu na 9 członków wchodzi sześciu właścicieli ziemskich, prócz niżej podpisanego, a mianowicie pp.: Alfons Sokołowski, Józef Przywieczerski, Hugo Haak, Marcin Krzymuski, Mieczysław Rudnicki, pilnie dba o uwzględnienie interesów plantatorów, jako swoich własnych i nie zaniedba żadnej korzyści, którąby dała się uzyskać bez szkody samego interesu.

St. Dzierzbicki.

Dzielne niewiasty.

I.

Prof. dr. Laskowski z Genewy niezbyt pochlebne dał świadectwo o usiłowaniach płci pięknej, zmierzających do uzyskania stopnia naukowego, i naraził się za to na protesty i okrzyki oburzenia.

Nie chcę doznać podobnego losu, a natomiast pragnę owe panie protestujące pocieszyć przypomnieniem owych dzielnych niewiast, które, jak historja uczy, nieraz męstwem i odwagą przewyższały tę płeć, do której dr. Laskowski należy.

A był tych niewiast legjon cały, co więcej, tworzyły one nawet istotne legjony, np. amazonki sułtana Dahomeju. Instytucja gwardji kobiecej w tym kraju jest już bardzo dawną. Już w wieku XVI-ym wspominali o amazonkach rozmaici autorowie. Sułtanów przedstawiali oni jako potężnych monarchów w górnej Etjopji, a kraj ich nazywali Monomotapa, to znów Benemotaxa; ich gwardja niewieścia miała składać się z 12,000 dzielnych kobiet i należeć do hufców najdzielniejszych. Liczba ta niezawodnie jest przesadna, bo podana na podstawie pogłosek, a wiadomo, że w tych ostatnich liczby rosną w prostym stosunku do odległości.

Holendrzy zastali amazonki na wyspie Jawie. Król wyspy nosił tytuł wielkiego Matrana, a imię Sonsonhounan. Jego olbrzymi pałac strzeżony był dniem i nocą przez

---

do pokoju, w którym się znajdują uczestnicy posiedzenia, budzi wielki podziw wśród rzeszy spirytystycznej.

Po dokładnem związaniu *medjum* przez niewiernego Tomasza tasiemkami lub sznurkami, zapuszcza się zasłonę, aby się pośrednik między tym a tamtym światem mógł należycie skupić. W kilka minut potem odzywają się stukania, wkrótce zaś wylatują ze schowania medjum: albumy, książki, różne sprzęty i t. d., lub grają instrumenty, na kolanach jego złożone. Podczas tych produkcyj nie wolno oczywiście nikomu wejść do *sanctissimum*. Dopiero, kiedy duchy dają trzykrotnem stukaniem znać, że mogą znieść widok zwyczajnych śmiertelników, wówczas wbiegają spirytyści do sąsiedniego pokoju i podziwiają... uśpione, w głębokim śnie pogrążone, porządnie spętane medjum. Więc oczywiście nie ono stukało, grało, hałasowało, lecz duchy. Tak wnioskują.

Tymczasem wykazali magicy, że owe dziwy polegają na znajomości zawiązywania i rozwiązywania węzłów, na sztuce, wykładanej przez geometrję wykreślną i analityczną. Medjum, skrępowane podług jego własnych wskazówek, oswobadza sobie nogi i ręce bez naruszenia pieczęci i udaje przez kilkanaście minut ducha. Gdy zrobiło, czego od niego chciano, wsuwa się znów w więzy, i drzemie.

Tak proste bywają sposoby, używane w tym wypadku przez kuglarzów, iż wierzyć się nie chce w pospolitość środków. Spirytyści, „skupieni", „nastrojeni poważnie", szukają Bóg wie jakich przyczyn, i właśnie dlatego nie dostrzegają właściwych, blizkich. Gdyby się uważniej nie przyglądali, lecz samym węzłom przypatrzyli, zauważyliby prawie zawsze ich rozluźnienie.

To samo odnosi się i do przenikania materji, do owych worków, kufrów, pudeł, w których zamykają medja. Zręczny kuglarz potrafi się tak urządzić, że wydostanie się w ciemnościach, bez świadków z każdego schowania, ale tylko w ciemnościach i bez świadków, bo... duchy nie znoszą jasności i oczu ciekawych.

Wyszła nakładem p. Teodora Paprockiego bardzo dobrze napisana kompilacja p. F. J. p. t. „Tajemnice magji i spirytyzmu" (opracowana podług źródeł obcych), która nie sprawi naszym spirytystom przyjemności, ale zasługuje ze wszech miar na poparcie, gdyż rozprasza mnóstwo niezdrowych złudzeń i bałamuctw.

W książce p. F. J. znajduje się między innemi rozdział, poświęcony stolikom wirującym, więc najciekawszy dla dyletantów spirytystycznych, posługujących się najczęściej tą najpierwotniejszą tarczą „komunikacji".

Stolik, im mniejszy tem lepszy, podnosi się rzeczywiście, przechyla, faluje, w końcu krąży pod dotknięciem kilku par rąk, splecionych z sobą, tworzących łańcuch, i stuka po jakimś czasie, co może każdy doświadczyć, ale dzieje się to bez wątpienia przy współudziale osób eksperymentujących. Gdy ktoś przez kilkanaście minut w ciemnym pokoju siedzi nachylony nad sprzętem z myślą i wolą poruszenia go (bo to warunek *sine qua non*), wówczas może, zniecierpliwiony, wpływać bezwiednie na ruch stolika. Sprzykrzy mu się poprostu niewygodne, męczące położenie i zacznie sam posuwać, zwłaszcza, że wystarcza do tego najlżejszy nacisk jednego palca.

Autosuggestja i poddawanie duchowe przez przewodniczącego *seansu*, przez najwierniejszego z pomiędzy zebranych, nie są w tym wypadku bez wpływu, co kiedyś może nauka wyjaśni i uzasadni.

Ale żeby „duch" miał wchodzić w kawałek drewna i odpowiadać na pytania każdego z brzegu ciekawca, w to trudno uwierzyć komuś, co ma klepki swoje w porządku. Śmieszne też zresztą żądanie, aby cienie wielkich ludzi przeszłości, bo tylko takich wywołuje się zwykle, raczyły zstępować z krain wieczystego światła gwoli zabawie pierwszego lepszego filistra.

Niby Sokratesa, Platona, Cezara, Ariosta, Michała Anioła i t. d. obchodzą drobne zmartwienia pana X., sprzedającego pieprz, lub p. Y., upokorzonego wymówką zwierzchnika w urzędzie.

Ale spirytystów nie przekona ani magja, uprawiana jako rzemiosło, ani zdrowy rozsądek. Z oczami roziskrzonemi, z wypiekami na twarzy, z drżącemi ustami czekają na ruchy stolika. Aż przykro patrzeć na ludzi zkądinąd rozumnych, a prawie zawsze „oświeconych" w rzeczach religji, na materjalistów, pozytywistów, gdy pochyleni nad bezmyślnym sprzętem, chwytają uchem chciwie szmer najlżejszy. W Boga nie wierzyli przez całe życie, duszy nie uznawali, z człowieka zwierzę zrobili, całą poezję doczesnego bytu wydrwili, a bledną lub płoną wobec sztuczek kuglarskich.

Nie po raz pierwszy to mści się w ten sposób sponiewierany genjusz rodu Prometeuszowego na sceptykach, co chcieli być mądrzejszymi od natchnionych proroków i wieszczów. Uczy nas historja filozofji, że materjaliści bywali zawsze wrażliwszymi na gusła i zabobony od idealistów, że rozum, gdy się chciał z krępujących go więzów oswobodzić, kończył zwykle marnie.

Spirytyzm, nie amatorski, stolikowy, lecz ten, który się naukowym być mieni, posiada rzeczywiście wartość i znaczenie, ale tylko o tyle, o ile zapowiada powszechny bunt przeciw materjalizmowi, o ile przygotowuje ścieżki dla nowej formy światopoglądu idealnego.

Jako nauka jest mrzonką, chociaż trudno odmówić jego głównej zasadzie prawdopodobieństwa.

Zaprawdę — niewesoły obraz przedstawia ciągła a daremna dotąd walka ludzkości o świadomość. Jest to chyba najtragiczniejsza z wszystkich tragedyj.

Teodor Jeske-Choiński.

zbrojne kobiety, których liczbę podawano również na 10—12,000. Były one pod rozkazami również kobiety. Książę jawański miał zresztą gust wyborny, ponieważ do gwardji przybocznej kobiet brzydkich nie przyjmował, czem władzca Dahomeju poszczycić się nie może.

Ale wielki Matran, władzca wielkiego państwa i właściciel olbrzymiego pałacu, smutnie skończył. Pobity przez holendrów, musiał stoczyć ostatni bój krwawy i zażarty. Wojsko jego broniło się dzielnie, lecz najlepiej gwardja niewieścia. Dotrzymać placu nie zdołały, ale też nie ustąpiły; walcząc zacięcie, w milczeniu dały się wystrzelać i wyciąć w pień w obronie swojego naczelnego wodza. Kiedy ostatnia ich głowa padła, wielki Matran westchnął i z rozpaczą rzucił się na miecz własny, aby skończyć śmiercią samobójczą.

Ale nietylko około tronów były dzielne niewiasty, owszem zasiadały one nawet i na nich. Na wyspie Borneo panowały niegdyś tylko królowe, a nie królowie; i tylko ich córki miały prawo do tronu.

Podobne stosunki istniały niegdyś także w kilku państwach indyjskich, ale niestety nazwy tych krain nie przedostały się do historji. Znane jest tylko Kalikut, ale któż może powiedzieć coś dokładniejszego o Olala, o Garsopa? A przecież były to państwa potężne i bogate, dzięki swoim królowym, które na wypadek wojny stawały na czele wojska i dzielnie ojczyzny broniły.

Wiadomo, przy pomocy jakiego to czynu Semiramida zasiadła na tronie swojego męża, ale któż wie, że na początku wieku XVII-go w podobny, chociaż łagodniejszy sposób, stało się to samo w kraju wielkiego Mogoła?

Wielki Mogoł Gehan Guir, zazwyczaj sułtanem Selimem zwany, dziewiąty z rzędu następca wielkiego Tamerlana, z pośród żon swoich jedną szczególniej ukochał, była bowiem piękna, jak dzień słoneczny, roztropna, jak żadna inna, szlachetna, dobroczynna i miła do tego stopnia, że sułtan bez niej żyć nie mógł. Nazywała się Nur Gehan Begun, to znaczy: światło świata, ale Mogoł przezwał ją Nur Mahal, t. j. światło pałacu, pragnął bowiem, aby jemu tylko świeciła; takim był egoistą w swojej miłości.

Raz potomek Tamerlana wypił zawiele wina i był z tego powodu trochę wesół, a kiedy Nur Mahal wykonała jego taniec ulubiony i zaśpiewała piosnkę, którą szczególniej lubił, sułtan z ręką na sercu przysiągł, że spełni każdą jej prośbę. Nur Mahal prosiła o oddanie jej rządów państwa na 24 godzin. Wielki Mogoł zbladł, ale słowa dotrzymać musiał. Nur Mahal nie postąpiła jednakże tak, jak Semiramida, która kazała męża zamordować, ale owszem w krótkim przeciągu czasu, jakiego jej udzielono, pokierowała sprawami państwa tak znakomicie, że wielki Mogoł prosił ją o zatrzymanie nadal rządów w swoim ręku. Ilekroć wybuchła wojna, Nur Mahal wyruszała w pole na czele wojsk, ponieważ wielki Mogoł był zanadto otyłym i ociężałym i chętnie pozostawał w domu na sofie, zadowalając się czytaniem raportów z pola bitwy, nadsyłanych przez małą Nur Mahal. A były to zawsze doniesienia o zwycięstwach, Mogoł mógł więc z zadowoleniem palić spokojnie nargile.

A oto inny obrazek.

W r. 1646-ym emir Jaski, książę perski, w czasie podróży morskiej został napadnięty przez stałego wroga, chana z Ormuz i wzięty do niewoli. Kiedy wiadomość o tem doszła do Jaski, ukochana żona jego zgromadziła około 600 jeźdźców pod wodzą jednego z oficerów, sama przywdziała zbroję, dosiadła konia i wyruszyła przeciw chanowi, który rozporządzał znacznie większą siłą zbrojną. Maszerując nieustannie drogami mało uczęszczanemi, prędko dotarła do obozu nieprzyjaciela; napadła w nocy, wojsko chana rozpędziła i małżonka szczęśliwie z niewoli uwolniła. Co więcej, własną ręką podstępnego chana zabiła w walce.

Ale i w kraju, gdzie cytryny kwitną, płeć niewieścia okryła się sławą wojenną.

W r. 1410-ym wenecjanie prowadzili wojnę z Viscontim i zdobyli fortecę Brescella, należącą do ks. Gwidona Torelli z Parmy, szwagra Filipa Marji Visconti. W fortecy znajdowała się podówczas także małżonka księcia, Orsina Visconti. Kiedy księżna dowiedziała się, że nieprzyjaciel wdziera się już przez bramy miasta, chwyciła oręż, zgromadziła pierzchających żołnierzy i dzielną przemową, tudzież przykładem zagrzała ich do nowej walki. Idąc na czele swojej drużyny z mieczem dobytym, uderzyła na wenecjan i po rozpaczliwej walce odparła ich po za mury. Forteca była uratowana. Ale jabłko pada niedaleko od jabłoni, więc też i córka dzielnej księżnej, Antonina Torelli, sama stłumiła powstanie w Parmie.

Włoską Brunhildą była Marja z Puzzolo, współczesna Petrarki. Wskutek systematycznych ćwiczeń i pokonywania trudów przyzwyczaiła się do wszelkich niewygód wojennych; bronią władała tak dzielnie, że nie obawiała się żadnego zgoła niebezpieczeństwa. W walce nikt nie był w stanie dotrzymać jej placu, wszystkich pokonywała z łatwością nadzwyczajną. Ale razu pewnego przybyło do niej grono doświadczonych w boju rycerzy z prośbą o okazanie im słynnej na świat cały siły Marji. Ona wzdragała się z początku, jak amatorka, proszona o zagranie na fortepianie; tłumaczyła się, że jest słabą, ale w końcu kazała przynieść olbrzymi kamień i wezwała gości, aby który z nich podniósł ten ciężar. Wszyscy próbowali, ale każdy odszedł ze wstydem. Wówczas herkulesowa kobieta podniosła i rzuciła go tak daleko, że zdumieni rycerze przeżegnali się przerażeni, sądząc, że to czary.

bf.

Wiadomości bieżące.

= *Petersb. wied.* donoszą, iż wobec zapowiedzianych przepisów karnych przeciwko lichwie przystąpiono w sferach właściwych do szczegółowego opracowania organizacji łatwego i taniego kredytu dla uboższej ludności. W myśl projektu operacje pożyczkowe mają być włączone do działalności kas oszczędności.

= *Now. wr.* donosi, iż przeszło stu kupców 1-ej i 2-ej gildji złożyło w ministerjum skarbu petycję w kwestji koniecznych zmian w ustawie giełdowej.

= *Russk. wied.* donoszą, iż adoptowanie żydów przez żydów nie daje pierwszym prawa do osiedlania się zewnątrz obrębu ich zamieszkiwania.

= Według informacyj *Torg. prom. gaz.*, w Moskwie postanowiono zbudować obszerne składy zboża, aby ułatwić producentom wyczekanie odpowiedniej chwili ze sprzedażą ziarna. Osobom, deponującym ziarno, wydawane będą zaliczenia.

= Jak donoszą *Warsz. gubern. wiedom.*, komisja specjalna zrewidowała teren za wolskiemi rogatkami, gdzie ma być wzniesiona przędzalnia akcyjna. Z protokułu tej komisji okazuje się, że zabudowania fabryczne staną na placu odosobnionym od innych budowli, woda zaś będzie otrzymywana ze studni artezyjskich. Komisja zaleciła, aby odpływ wody zużytkowanej został urządzony w kierunku rzeczki Sadurki, zwłaszcza, że ta rzeczka będzie w r. b. połączoną z siecią kanałów miejskich na rogu Krochmalnej i Karolkowej. Plany, dotyczące bezpiecznego ustawienia maszyn i wentylacji dla robotników, zatwierdził inspektor fabryczny.

= W czasie sezonu letniego w Ciechocinku kursować będzie na odnodze ciechocińskiej kolei wiedeńskiej pięć pociągów osobowo-towarowych pomiędzy Aleksandrowem a Ciechocinkiem i w odwrotnym kierunku.

= Bilety bezpłatne kolei wiedeńskiej, wydawane poprzednio z miesięcznym terminem ważności do wyjazdu, z dodaniem drugiego miesiąca na powrót, mają na przyszłość być ważne przez trzy miesiące.

= Skład komisji sanitarnej dla miejscowości podmiejskich zatwierdzony przez gubernatora warszawskiego jest następujący: naczelnik powiatu r. s. von Brünken, komisarz do spraw włościańskich r. s. książę Trubecki, naczelnik straży ziemskiej kapitan Bieliński i porucznik Fedorow, lekarze powiatowi: Targowski i Kulesza oraz wójci gmin: Mokotów, Czyste, Brudno i Wawer.

= Służba parku łazienkowskiego otrzymała polecenie surowo zabraniać rzucania w obrębie tego parku tak w alejach jak i na trawnikach wszelkiego rodzaju papierów od pierników, czekolad, ciastek i t. p. Osoby wykraczające przeciw niniejszemu rozporządzeniu, mającemu na celu utrzymanie parku w należytej czystości, będą pociągane do odpowiedzialności sądowej. Nadto, zaczynając od dziś, bramy parku zostaną punktualnie o godzinie 11-ej wieczorem zamykane, a na kwadrans przedtem publiczność o potrzebie opuszczenia parku będzie powiadomioną za pomocą grzechotek.

= Dziś nastąpiło otwarcie bezpłatnych stacyj szczepienia ospy pod nr. 134-ym na Chmielnej, na rogu Smolnej i Alei Jerozolimskiej, w koszarach 3-ej brygady artylerji gwardji i przy ulicy Radzymińskiej na Szmulowiznie. Pojutrze takież stacje będą otworzone: pod nr. 1-ym na Podwalu, pod nr. 12-ym na Muranowie, pod nr. 47-ym na Gęsiej, pod nr. 11-ym na Chłodnej, pod nr. 21-ym na Kruczej i pod nr. 33-im na Targowej.

= W sobotę, d. 20-go maja, odbędzie się w biurze zarządu przy ulicy Królewskiej pod nr. 41-ym przetarg na budowę kanału na ulicy Marszałkowskiej od alei Szucha do Nowowiejskiej. Do przetargu zawezwano piętnaście miejscowych firm technicznych.

= Lekarze, o których wyjeździe na morze Kaspijskie donosiliśmy, objęli już, jak się dowiadujemy, dozór sanitarny na parostatkach, a mianowicie: p. Skrzetuski na parostatku „Cesarz Aleksander III-ci”, p. Świątecki na parowcu pasażerskim „Aleksiej”, p. Otto—na „Kaspij”, p. Bielnicki—na „Turkmenie” i p. Glücksman—na statku „Tamara”.

= Biuro techniczne przy magistracie opracowywa projekt centralnej rzeźni, która stanie na Pradze. Budowa rzeźni ma być oddaną w drodze licytacji prywatnemu przedsiębiorcy.

= Zarząd kolei terespolskiej projektuje zbudowanie na Pradze koszar drewnianych na pomieszczenie niższej służby kolejowej.

= Na loterję fantową na dochód Przytuliska w dalszym ciągu nadesłali: Juljusz Kunitzer z Łodzi wyroby bawełniane, Juljan Henneberg wyroby platerowane, zarząd fabryki księcia R. Sanguszki ze Sławuty korty, dystylarnia Mokiejewskiego, fabryka kapeluszy Cukra, K. Handiter, A. Palzer, dystylarnia Sznajdra, A. Mann, Z. Ostrowski, dystylarnia Fuchsa, S. Karpiński, skład win Koteckiego, J. Hilkner, E. Hirszowski, E. Chrzanowski, J. Mrozowski, W. Walewski, Zwayer, A. Hoch, Gałkowski, Zaleszczyński, apteka Ziemińskiego, dystylarnia Ewesta, skład apteczny Biernackiego i Jakobsona, J. Neufeld, apteka Grabowskiego.

= Czytamy w *Gazecie sądowej*: „Sądownictwo tutejsze traci jednego z wybitnych swych członków. P. Władysław Andrychiewicz, sędzia sądu handlowego, opuszcza służbę rządową, przechodząc na inne pole pracy. Jako wysoko wykształcony prawnik, p. Andrychiewicz na stanowisku sędziego nietylko zgłębiał znaczenie przepisów istniejących ale śledził zawsze rozwój nowych teoryj i zasad prawnych, starając się przystosowywać je do wypadków i zawikłań, wynikających ze stosunków ludzkich w ogóle, a handlowych w szczególności. W żadnym sądzie prezydujący na posiedzeniu nie ma takiego ważnego znaczenia, jak w sądzie handlowym, w innych bowiem sądach jest on jednym z trzech prawników, którzy o sprawie rozstrzygać mają, gdy w sądzie handlowym cały ciężar rozstrzygania kwestyj i zawiłości prawnych spada na prezydującego, jako jedynego prawnika w komplecie. Ztąd pojmiemy całą ważność takiego stanowiska. P. Andrychiewicz, jak wiadomo, obejmuje stanowisko dyrektora w Towarzystwie ubezpieczeń „Przezorność”.

= W dniu wczorajszym wyjechali: zarządzający stadniną rządową rz. r. st. hr. Nierod do Janowa i p. o. dyrektora instytutu agronomiczno-leśnego rz. r. st. Dokuczajew do Nowoaleksandrji.

= Z teatru i muzyki.

* Zapełniająca dotąd widownię teatru Rozmaitości sztuka Kazimierza Zalewskiego „Prawa serca”, dana będzie jutro po raz 9-ty.

Wczoraj na przedstawieniu sztuki tej p. Marczellówna, pp. Frenkiel, Kotarbiński, Ładnowski i Nowicki zbierali nieustanne a zasłużone oklaski.

* Dzisiaj w teatrze Wielkim „Zbójcy”, w Rozmaitościach „Bzy kwitną” i „Te, które się szanuje”, w Nowym „Woltyżerka” i „Córka tambormajora”.

* W teatrze Wielkim przedstawione będą jutro balety: „Wesele w Ojcowie“ i „Brahma“.

* Teatr Nowy daje jutro arcywesołą operetkę „Dzień i noc“ z sensacyjnemi kupletami „Ta-ra-ra-bum-de-ra“.

Operetka ta nie była jeszcze grana na scenie teatru Nowego.

* O godzinie 1-ej z południa odbędzie się jutro widowisko poranne na rzecz kasy pożyczkowej artystów teatrów warszawskich.

Oprócz wszystkich stałych artystów naszej opery, w wykonaniu pięknego i obfitego programu biorą udział: panie Hellerówna i Drog, pp. Nouvelli i Russitano.

Czynnym będzie również balet.

Pozostałe bilety na to interesujące widowisko nabywać można jutro od godziny 10-ej zrana w kasie zamówień bez nadpłaty.

* Na poniedziałkowe widowisko w teatrze Nowym złożą się: trzyaktowa wyborna krotochwila Blumenthala „Podróż na Wschód“ i trzyaktowa grywana obecnie z powodzeniem operetka Offenbacha „Córka tambormajora“.

Dwie sztuki—sześć aktów, zapewne, że to zawiele, ale za to niewątpliwie teatr zapełniony będzie doszczętnie.

* Znana z popisów klasy dykcji i deklamacji przy Towarzystwie muzycznem p. Halina Rudnicka (Wysogota) ubiega się o uzyskanie debiutów w teatrze Rozmaitości.

* P. Władysław Krogulski wykończył uwerturę na pełną orkiestrę, osnutą na motywach swojskich.

Rzecz ta napisana została w celu wykonania jej przed którą ze sztuk ludowych.

* Dyrektor orkiestry amatorskiej Towarzystwa muzycznego uprasza za naszem pośrednictwem pp. członków tejże orkiestry o przybycie na próbę d. 15-go maja, t. j. w poniedziałek, o godz. 8-ej wieczorem.

* Wczorajszego wieczora znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Wielkim 884, Rozmaitości 463, Nowym 178; na koncercie orkiestry holenderskiej w Dolinie szwajcarskiej 366; na wystawie muzeum rzemieślniczego 38.

= Ze sztuki.

* Wystawa obrazów konkursowych cieszy się niezwykłem powodzeniem, a ogólne zainteresowanie ka-

że się domyślać, iż w głosowaniu sędziowskiem liczny poczet członków Towarzystwa i prenumeratorów *Tygodnika* przyjmie udział.

* Przypominamy, iż w przyszły wtorek w sali Towarzystwa sztuk pięknych rozpocznie się konkurs ubiegających się o pozyskanie stypendjum dwuletniego z zapisu Heleny Korwin Szymanowskiej.

Kandydaci winni stawić się w dniu oznaczonym w kancelarji Towarzystwa o godz. 10-ej rano.

* W salonie Al. Krywulta djorama „Salin wielickich" Piotra Stachiewicza wciąż doznaje najprzychylniejszego przyjęcia ze strony zwiedzającej publiczności.

Szkoda tylko, iż „Saliny" w niedługim czasie opuszczą dotychczasową siedzibę i przejdą na jedną z wystaw zagranicznych.

= Z Czerniakowa.

Od wczoraj w Czerniakowie rozpoczął się ruch przygotowawczy.

Liczni przedsiębiorcy w r. b. energiczniej niż zwykle krzątają się około ustawiania bud i straganów.

Pomiędzy innymi zjechali też garncarze z pod Płocka z gabarami, pełnemi naczyń, przyholowanemi parowcem.

= Przed wilegjaturą.

Ruch osób, poszukujących letnich mieszkań w okolicach Warszawy, jest nader znaczny.

W miejscowościach „uprzywilejowanych", jak w Jabłonnie, Nowomińsku, Grodzisku itp., większa część mieszkań już znalazła amatorów.

W niektórych z wymienionych miejscowości znaleźli się przedsiębiorcy, którzy nabyte przestrzenie gruntów rozparcelowali, budując maleńkie domki w cenie po 2,000—3,000 rs.

Podobno z powodu sprzedaży owych „will" w porze zimowej, a więc do oceny niedogodnej, powstają liczne procesy.

= Melpomena za rogatkami.

Teatrzyki ogródkowe wynoszą się powoli za rogatki, gdzie wymagania sztuki są mniejsze.

Oprócz Promenady i Czystego, trzeci teatrzyk zarogatkowy będzie urządzony na Saskiej Kępie.

Osiedla się tam towarzystwo aktorów prowincjonalnych, złożone z 10-iu osób pod kierunkiem p. Dąbkowskiego.

Przedstawienia na otwartem powietrzu mają być dawane tylko trzy razy tygodniowo, przy zapewnieniu stałej komunikacji z brzegiem warszawskim za pomocą statku parowego.

Repertuar będzie się składał przeważnie z jednoaktowych komedyjek i wodewilów.

= Nowa tkalnia.

Za rogatką wolską, na drodze, zwanej „Kościelną", rozpoczęto budowę wielkiej fabryki tkackiej, zakładanej na sposób amerykański przez miejscowego specjalistę na spółkę z jednym z tutejszych znanych przemysłowców.

Nowy zakład fabryczny kosztować ma rs. 1,000,000, z czego połowę przeznaczono na budynki fabryczne i połowę na maszyny i urządzenia wewnętrzne.

Tkalnia wolska sprowadzać będzie suszony materjał z własnych plantacyj bawełny w Bucharze i zatrudni do 1000 robotników.

Kierunek fabryki obejmie jeden ze spólników.

= Uzupełnienie taryfy.

Zarządy kolei tutejszych grupy III-ej otrzymały w tych dniach uzupełnienie nowej taryfy na przewóz towarów, obowiązującej od d. 13-go stycznia r. b.

Podług nowych rozporządzeń ministerjum komunikacyj, produkty spożywcze, jak: masło, mleko, ser, owoce krajowe i drożdże, transportowane za frachtem pośpiesznym z zastosowaniem klasy II-ej, t. j. $^1/_{12}$ kop. od puda za wiorstę, wolne są od opłaty dodatku 25% na rzecz skarbu państwa.

Również od opłaty 25% na dochód państwa uwolniono: nasiona leśne, ostrygi czarnomorskie i russkie wody mineralne.

Nowa taryfa, oznaczona nr. 4951, obowiązuje na wszystkich kolejach, należących do związku bezpośredniej komunikacji.

Obniżono również taryfę od przewozu ryb; dotąd opłata od wagonu ryb (610 pudów), transportowanego z Rostowa do Warszawy, wynosiła rs. 511; obecnie rs. 435 kop. 32.

= Z nowego toru.

Zapowiedziane na koniec b. m. otwarcie ruchu osobowo-towarowego na nowo-wybudowanej kolei nadnarwiańskiej, odłożono do lipca r. b., a to z powodu niewykończenia dodatkowych robót, prowadzonych obecnie na linji w kilku miejscach na przestrzeni od Małkini do Ostrołęki i Łap.

Nieobsadzono też jeszcze są posad służby stacyjnej, pociągowej i drogowej.

= Targi.

W miejscowości fabrycznej Marki, oddalonej o 9 wiorst od Pragi, wskutek ciągłego rozszerzania zakładów fabrycznych i wzrostu liczby robotników, rozwinął się wielce ruch handlowy.

Właściciele fabryk wystąpili z podaniem do władzy o pozwolenie urządzania w Markach targów dwa razy w tygodniu.

Na obszernym placu w pobliżu przędzalni ma być zbudowana olbrzymia hala na schronisko dla wozów i koni w porze słotnej w dniach targowych.

Miejscowość owa połączona będzie torem kolejowym ze stacją Ząbki, oddaloną o 2½ wiorsty.

Projekt budowy kolei konnej z Marek do Pragi nie przyjdzie do skutku.

= Roboty brukarskie.

Zakład gazowy dokonywa rewizji rur na przestrzeni od ulicy Berga do Świętokrzyskiej, na Krakowskiem-Przedmieściu i Nowym-Świecie.

W pierwszych dniach czerwca rozpoczęte będzie układanie bruku drewnianego na wspomnianej przestrzeni.

Właściciele domów otrzymali zawiadomienie, ażeby do d. 1-go czerwca połączyli swoje posesje z kanałem i wodociągiem.

= Z budownictwa.

Na Nowem Mieście dom kilkusetletni, oznaczony numerami 348 i 349, będzie w tych dniach rozebrany i na placu owym stanie nowa okazała kamienica, podług planu budowniczego Rodakowskiego w stylu kazimierkowskim, po raz pierwszy zastosowanym w budownictwie warszawskiem.

W podobnym stylu zbudowano ratusz w Pabjanicach; w Kazimierzu piętrzy się jeszcze kilka budynków tegoż stylu.

Przy ulicy Miodowej pod nr. 5-ym stare budynki rozebrano i zaczęto układać fundament pod nowy gmach o 3-ch piętrach.

= Kradzieże.

Z mieszkania Franciszka Nojka przy ul. Grzybowskiej pod № 9-ym skradziono 100 rs. — Ze sklepu Eljasza Ruga przy ul. Elektoralnej pod № 17-ym skradziono skrzynkę z towarem; kradzieży dopuściły się dwie nieznane kobiety.

= Kradzież koni.

Wykryto w tych dniach jednego ze spólników szajki złodziejskiej, kradnącej konie.

Jest to Antoni Lipiec, kolonista ze Strykowa, który zazwyczaj przechowywał kradzione konie.

Znaleziono u niego trzy konie, skradzione w Główczynie u p. Kobylińskiego.

= Przy pracy.

W posesji pod № 48-ym przy ul. Nizkiej robotnik, Józef Borkowski, zamieszkały pod № 21-ym przy ul. Wilczej, przez własną nieostrożność wpadł do kanału i złamał lewą nogę w kolanie.

Borkowskiego odwieziono w stanie bezprzytomnym do szpitala zapasowego.

Pod № 32-im przy ul. Chłodnej Franciszka Dolaszyńska, niosąc kosz z bielizną, spadła ze schodów strychowych.

Odwieziono ją ze złamaną nogą do szpitala św. Ducha.

= Wichura.

W obrębie pow. warszawskiego w tygodniu ubiegłym wicher poczynił znaczne spustoszenia.

W leśnictwie warszawskiem, lasach wilanowskich i pod Jabłonną wiatr połamał i wyrwał z korzeniami znaczną ilość drzew, zrządzając szkody na 2,000 rs

Pod wsią Dąbrówki kolonja Antoniego Wawrzyszka została zupełnie zrujnowana.

Niemałe też szkody wynikły pod Kępą Kełpińską, gdzie wiatr rozniósł siano i słomę w stogach należące do włościan, wartości około 600 rs.

= Zniknięcie.

Zgłosiła się do nas niejaka Pyrzanowska, zamieszkała pod № 16-ym przy ul. Łuckiej, z prośbą o zamieszczenie notatki dotyczącej zniknięcia jej dziecka.

Jest to 4-letni chłopczyk, Leon Pyrzanowski, ubrany w jasny garniturek, bosy.

Malec, bawiąc się na podwórzu onegdaj, we czwartek, zniknął bez wieści.

Pomimo usilnych poszukiwań, na ślad chłopczyka dotychczas nie natrafiono.

= Poparzenie.

W podwórzu domu pod № 32-im przy ul. Świętojerskiej biegał wraz z innemi dziećmi 6-letni Nachman Tantzman, który potrącił przechodzącego przez podwórze robotnika fabrycznego, Stanisława Kowalskiego.

Robotnik niósł dwie butelki kwasu siarczanego.

Jedna butelka wskutek potrącenia wypadła z rąk i płyn oblał malca.

Chłopiec doznał poparzeń na twarzy, szyi i rękach.

Po udzieleniu doraźnej pomocy, chłopca odniesiono do rodziców.

= Pokąsanie.

W dniu wczorajszym w podwórzu domu pod № 4-ym przy ul. Burakowskiej duży brytan rzucił się na 8-letniego Jana Kozickiego, który został ukąszony w prawy bok.

Psa, w celu zbadania, czy nie jest wściekły, oddano pod obserwację weterynaryjną.

= Samobójstwo.

Za rogatką wolską na terytorjum Olszynek odebrała sobie życie Juljanna Zerlowa, a to przez poderznięcie gardła i rozprucie nożem brzucha.

Niezwykły był motyw rozpaczliwego czynu.

Zerlowa pożyczyła sąsiadowi 175 rs. bez rewersu.

Ponieważ dłużnik zwlóczył z oddaniem pieniędzy, a wierzycielka nie miała dowodu dla wszczęcia procesu, więc zdesperowana. z tej jedynie przyczyny odebrała sobie życie.

= Pożary.

Nocy dzisiejszej Lejzor Burakowski, zamieszkały pod № 12-ym na Muranowie, zasnął nie zgasiwszy świecy, która się przewróciła i spowodowała pożar.

Zanim rozbudzeni dymem domownicy ogień stłumili, mnóstwo sprzętów i różnych rzeczy zostało spalonych lub uszkodzonych na sumę około 200 rs.

W Szymanowie za rogatką wolską spalił się dom i zabudowania gospodarcze kolonisty Wojciecha Kasztelana.

Pożar wynikł z podpalenia i podpalacza przytrzymano.

+ Sezon leczniczy w Birsztanach, w gubernji wileńskiej, rozpocznie się d. 27-go maja i trwać będzie do d. 12-go września.

+ Teatr łódzki.

We czwartek Towarzystwo dramatyczne łódzkie odegrało w Zgierzu z wielkiem powodzeniem „Nauczycielkę" Koziebrodzkiego.

W piątek powróciło ono do Łodzi, zkąd wieczorem podążyło do Kielc, gdzie w sobotę rozpocznie szereg przedstawień komedjowych.

Po tygodniowym pobycie w Kielcach teatr łódzki powróci do Łodzi już na stałe i rozpocznie sezon letni.

Pierwsze przedstawienie w letnim teatrze, w ogrodzie p. Sellina przy ul. Konstantynowskiej, dane będzie w sobotę, d. 19-go b. m.

Sezon zainauguruje komedja ś. p. Józefa Bilzińskiego p. t. „Szach i mat".

+ Groźny pożar.

W piątek, o godz. 9-ej i pół wieczorem, olbrzymia łuna ukazała się w kierunku Widzewa pod Łodzią.

Sądzono, że pali się fabryka Towarzystwa akcyjnego Heinzla i Kunitzera.

Trąbki sygnałowe rozległy się po mieście i dwa oddziały tutejszej straży ogniowej ochotniczej wyruszyły, a w drodze dowiedziano się, iż płonie kolonja Widzew, tuż po za fabrykami wzmiankowanej firmy położona.

Na miejsce pożaru nadbiegła z ratunkiem pierwsza straż ogniowa scheiblerowska, znajdująca się najbliżej Widzewa.

Ogień powstał w jednej z obór, a płomienie rozszerzyły się na wszystkie strony tak gwałtownie, że siedem zagród włościańskich prawie odrazu stało się pastwą pożaru.

Szybkość, z jaką płomienie ogarniały zabudowania, nie pozwoliła wynieść wszystkich sprzętów z mieszkań, to też znaczna ich ilość zgorzała.

Również pożar strawił doszczętnie sporo narzędzi rolniczych, zapasów żywności i paszy.

Ogółem straty obliczają na sumę około 10,000 rs.

Akcja ratunkowa, którą kierował p. Ludwik Meyer, komendant straży ochotniczej, miała głównie na celu umiejscowienie pożaru, gdyż o ocaleniu płonących zabudowań nie mogło być mowy wobec braku na miejscu wody.

Około godz. 11-ej minęło groźne niebezpieczeństwo, a niebawem też pożar stłumiono o tyle, iż straż ogniowa miejska, jako zbyteczna, miejsce wypadku opuściła.

Pozostała tylko straż ogniowa scheiblerowska, która około godz. 1-ej po północy ugasiła do reszty żarzące się masy drzewa.

Pożar sprowadził do Widzewa tłumy osób, które pieszo i ekwipażami z miasta podążyły.

Z muzyki.

Wobec sześciu dziesiątków lat istnienia takiego dzieła sceniczno-muzycznego, jak „Robert Djabeł" Meyerbeera, pomimowoli nasuwa się pytanie, w czem ukrywa się urok tak trwałego powodzenia?

Fabuła libreta w swym średniowiecznym romantyzmie przedstawia tyle niezwykle śmiesznych kombinacyj i zestawień, że doprawdy tylko wysoki stopień techniki teatralnej może do pewnego stopnia śmieszności te neutralizować. Głównie więc należy szukać czaru w muzyce, w którą Meyerbeer przybrał udramatyzowaną legendę.

Rzeczywiście muzyk złożył w tem dziele dowód niezwykłej umiejętności połączenia wszelkich odrębności muzycznych w jednolitą w swej eklektyczności całość. Muzyka Meyerbeera jednoczy w sobie cechy wszystkich ówczesnych (r. 1830-ty) szkół muzycznych. Pod względem melodji idzie on śladami melodystów włoskich, co zresztą dla Meyerbeera nie było trudnością, gdyż pierwsza połowa jego karjery artystycznej, obecnie pogrążona w zupełne zapomnienie, osnutą była na sukcesach w lazurowej krainie Italji—świadczy o tem cały szereg oper („*Il Crociato in Egitto*"), wzbogacających jedynie wykazy bibljograficzne.

Obok szerokiej, prawdziwie wokalnej melodji, rytmika ruchliwa, pełna werwy i finezji, stanowiąca właściwość pieśni francuskiej, gra rolę niepoślednią w twórczości Meyerbeera — wszystkie ilustracje choreograficzne, tak liczne w jego operach, świadczą o tem dosadnie.

Dwa te czynniki skojarzone są znowu z podkładem harmonicznym, prawdziwie bogatym i odrębnym, którego źródłem mogłaby być tylko instrumentalna muzyka niemiecka. Nic też dziwnego, że z czynników tych, traktowanych z niezwykłą umiejętnością i oględnością, Meyerbeer złożył całość popularną we wszystkich ogniskach cywilizacji, całość, pomimo przepychu języka muzycznego, przystępną dla wszystkich, gdyż odpowiadającą wszelkim gustom i przekonaniom.

Wszystkie cechy charakterystyczne takiej eklektycznej całości przedstawiają dla wykonawców trudności niezwykłe, gdyż Meyerbeer, sam będąc pracownikiem o żelaznej woli i wytrwałości, doprowadzał swe dzieła do możliwej doskonałości i wykończenia, wymagał więc podobnych przymiotów i od swoich współpracowników.

Czy wznowienie wczorajsze partycji „Roberta djabła” na wysokości podobnych wymagań stało lub stać mogło?

Na to pytanie moglibyśmy odpowiedzieć względnie do środków zbiorowych (orkiestry i chórów) w sposób potwierdzający. Rzeczywiście tło całego przedstawienia wyróżniało się nietylko znacznym stopniem dokładności, ale nawet pewnego artystycznego polotu, werwy.

W pracy solistów widzieliśmy jaknajlepsze chęci, chociaż niezawsze uwieńczone odpowiednim rezultatem.

Pan Russitano w partji tytułowej, pomimo pięknego głosu, nie ma odpowiedniej siły do wytworzenia postaci, pełnej młodzieńczych porywów. Nastrój liryczny zdaje się najwięcej odpowiadać temu artyście, więc owa słynna „Sycyljanka” nie miała tego heroicznego blasku, którym tak czarował i czaruje nieporównany w tej roli Mierzwiński. Zresztą p. Russitano sumiennością traktowania tej partji zasłużył na oznaki uznania, zwłaszcza w finale opery.

„Alicja” panny Drog była zupełnie podobną do innych ról tej śpiewaczki, niezwykle rutynowanej, śmiałej, jednostajnie jaskrawej, zwłaszcza w grze pełnej szablonowej ruchliwości. Jednak to, co dla pełnej realizmu Neddy w „Pajacach” jest nader odpowiedniem, nie pasuje bynajmniej do romantycznej Alicji, wieśniaczego dziewczęcia Bretonji.

Nawskróś „czarnym” Bertramem był p. Sillich, jak zwykle, pod względem wokalnym prawdziwie artystyczny, chociaż demoniczna ta postać nie mogła poszczycić się odpowiednią siłą w grze i mimice.

W każdym razie była to rola najwięcej wykończona z całego przedstawienia.

Z przyjemnością zaznaczyć wypada ten ciągły postęp, jaki ujawniła i wczoraj panna Skulska w trudnej roli Izabelli—dwie arje (w akcie drugim i czwartym) zjednały śpiewaczce zasłużony oklask.

Pan Morlacchi jako Rimbaldo dopełniał obsady ról głównych.

W ogóle zewnętrzna strona we wznowieniu „Roberta” wyróżnia się starannością—dekoracje nowe w akcie pierwszym i trzecim, pędzla p. Karola Klopfera, nader dodatnio świadczą o talencie artysty.

W ilustracji choreograficznej zużyto kostjumy „Willid”, niekoniecznie licujące z widziadłami wskrzeszonych „mniszek”.

Widowisko przeciągnęło się do północy, co ze względu na trwanie widowiska cztery i pół godziny usprawiedliwić może epitet opery nietylko „wielkiej”, ale i nieskończenie „długiej”.

Stanisław Ciechomski.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Jutro, o godz. 3-ej po południu, przy ulicy Solec pod № 2904 odbędzie się sesja czeladników ciesielskich.

— D. 15-go maja, w lokalu urzędu przy ulicy Królewskiej, odbędzie się sesja kwartalna majstrów stolarskich.

— Od d. 15-go maja do 15-go września trwać będzie sezon letni w Ojcowie, odległym o trzy mile od stacji kolei dąbrowskiej Olkusz.

— D. 15-go maja, w kancelarji zarządzającego zakładem leczniczym w Ciechocinku, odbędzie się licytacja na 24-letnią dzierżawę dwóch działów gruntu, należących do tegoż zakładu, a mianowicie: jednego 4266 arszyn. kwadratowych, a drugiego 4000.

— D. 15-go maja, w urzędzie powiatowym mławskim, odbędzie się licytacja na trzechletnią dzierżawę dochodu kasy miejskiej mławskiej z rzezi bydła w szlachtuzie miejscowym od rs. 1801 rocznie; wadjum rs. 180.

RUCH SŁUŻBOWY.

Cyrkularzem ministra sprawiedliwości z d. 22-go kwietnia:

naznaczony został p. o. sędziego śledczego 13-go rewiru warszawskiego okręgu sądowego towarzysz prokuratora sądu okręgowego w Suwałkach, Sopow;

sędziami gminnymi w gubernji kieleckiej, powiatu kieleckiego: 2-go okręgu Dymitr Guglinskij, 5-go okręgu Juljan Gorski, oraz powiatu pinczowskiego 2-go okręgu Adolf Domaniewski;

zatwierdzeni zostali nadto na urzędach sędziów gminnych powołani na mocy wyborów do pełnienia tychże obowiązków w gubernji kieleckiej:

powiatu stopnickiego: 4-go okręgu Bronisław Noskowski i 6-go okręgu Witold Kuczkowski;

powiatu włoszczowskiego: 3-go okręgu Jan Bielicki;

powiatu miechowskiego: 2-go okręgu Lucjan Szczęsnowicz i 5-go okręgu Stanisław Jagielski;

powiatu olkuskiego: 2-go okręgu Juljan Wolski i 5-go okręgu Józef Wilgosiński;

powiatu jędrzejowskiego: 2-go okręgu Antoni Winnicki;

na własne żądanie uwolniony został od pełnienia obowiązków sędziego gminnego 3-go okręgu powiatu końskiego, p. Exner.

(*Praw. wiestn.* nr. 90-ty z d. 10-go maja.)

ZE ŚWIATA.

× **Ze Lwowa** donoszą nam d. 6-go b. m.: „Na dzisiejszem posiedzeniu sejmu członek wydziału krajowego, p. Hoszard, popierał petycję górali z Białki pod Zakopanem w sprawie Morskiego Oka. Petycję tę przekazano komisji gminnej. Wpłynęły dziś dwa nowe wnioski: 1) dra Weigla o energiczne działanie w sprawie Morskiego Oka i wybór deputacji do cesarza dla jej poparcia; 2) dra Olpińskiego o obowiązku zaprowadzenia szkółek owocowych po gminach i obsadzenia dróg drzewkami owocowemi. Następne posiedzenie w poniedziałek. Sejm zamknięty zostanie d. 18-go b. m. Poseł Okuniewski otrzymał list od pani Stefanji Przedrzymirskiej z Sierakowiec, w którym pani P. pisze, że gdyby sejm przychylił się do wniosku p. Okuniewskiego co do utworzenia w Galicji jednego gimnazjum żeńskiego, zabezpieczy na ten cel na dobrach swoich najmniej kwotę 50,000 złr.— Dział naftowy na wystawie krajowej obejmować będzie: 1) kopalnictwo nafty, 2) destylację i produkty destylacyjne, 3) kopalnictwo i produkty wosku ziemnego, 4) przykład głębokiego wiercenia. Wydział krajowy postanowił przedstawić sejmowi w sprawie zwoływania sesyj sejmowych następujące wnioski: 1) zważywszy, że nieregularność w zwoływaniu sejmu utrudnia w wysokim stopniu prowadzenie porządnej gospodarki i prawidłowej administracji krajowej, sejm galicyjski wzywa rząd, aby sesja sejmowa była odtąd zwoływana co roku stale w jednym czasie, a to przynajmniej na 6—7-iu tygodni; 2) poleca się wydziałowi krajowemu, aby potrzebne w tym celu rokowania z rządem przeprowadził i zdał z nich sprawę na najbliższej sesji.— Prezydent kolei państwowych przybędzie jutro do Lwowa. — Sezon operowy w teatrze lwowskim przedłużono do jutra. „Pajace” ściągają licznych widzów. — Rapacki występuje w poniedziałek w „Skąpcu”. — We wtorek po raz pierwszy operetka Varneya p. t. „Muszkieterzy w konwikcie.” — W lipcu r. b. przypada 25-lecie Towarzystwa pedagogicznego. Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem ks. Jerzego Czartoryskiego pierwsze posiedzenie komitetu.—Wydział krajowy postanowił przedstawić sejmowi wniosek o udzielenie zasiłku 4000 złr. radzie szkolnej krajowej, jako subwencję na wystawę szkolnictwa w r. p. podczas wystawy krajowej.—Raut panieński na dochód kolonij wakacyjnych odbędzie się jutro pod protektoratem panny Badeniówny, córki namiestnika. — Jutro nastąpi zamknięcie kadencji starej rady miejskiej.”

× **Konkurs buchalterów.** W czasie wystawy w Lugdunie, zapowiedzianej na r. p., izba syndykalna buchalterów urządza wielki międzynarodowy konkurs buchalterów. Konkurs, otwarty w d. 1-ym czerwca r. b., zamknięty będzie w d. 31-ym marca r. p. Do konkursu dopuszczone są wszystkie metody, mające za podstawę rachunkowość podwójną. A oto sekcje kongresu: 1) buchalterja handlowa, przemysłowa, finansowa i rolnicza; 2) nauczanie buchalterji. Wszystkie dzieła, drukowane lub rękopiśmienne, nadesłane na konkurs, figurować będą na wystawie. Izba syndykalna buchalterów lugduńskich wzywa wszystkich prowadzących księgi handlowe do udziału w konkursie.

BAŃKI MYDLANE.

Sport jedyny w swoim rodzaju.

Zmaltretowany okrutnie pacjent wychodzi od dentysty i na schodach spotyka jego siostrzeńca.

— Cóż to panu?

— Och! wuj pański niesłychanie wolno rwie zęby. Pastwił się nade mną całą godzinę.

— A! bo, widzi pan dobrodziej, wuj mój jest człowiekiem bardzo zamożnym i zajmuje się dentystyką dla własnej przyjemności...

*

Ułatwienie.

Szczęśliwy papa ma bliźnięta, podobne do siebie, jak dwie krople wody.

— Ach, panie!—rzecze ktoś—dzieci są tak podobne! Patrzę na nie i patrzę, ale nie mogę ich odróżnić...

— Alcż, pani dobrodziejko — zapewnia szczęśliwy papa—to tak łatwe: toć jednemu na imię Franio, drugiemu Józio...

*

Zawikłana historja.

— O, doktorze!—rzecze chory—
Mam chorobę złą:
Coś mnie boli, wiem napewno,
Ale—nie wiem, co...

— Hm, mój panie—lekarz na to—
Masz chorobę złą?...
Chciałbym panu coś zapisać,
Ale—nie wiem, co.

Tak skończyła się historja
Z tą chorobą złą.
Lekarz smutny, chory smutny,
Bo—nie wiedzą, co...

Dla niezamożnego studenta weterynarji.

Rs. 3, jako w rocznicę zgonu ś. p. Marji z Markiewiczów Plewińskiej.

Na kolonje letnie.

Ludwik Brauman rs. 10.—Halinka i Maniusia rs. 1.

Dla biura nędzy wyjątkowej.

Józef Buttlar rs. 1.—Edmund Diehl rs. 1—Ludwik Piętka rs. 1.—Kazimierz Kwiatkowski rs. 1.

Dla najbiedniejszych.

Od męża i syna rs. 2 na pamiątkę imienin S. nieodżałowanej żony i matki.—Właściciel zakładu optycznego pod firmą „Iris” złożył okulary.

Na komitet obywatelski zawiązany z powodu cholery.

Tadeusz Rogoziński adw. przysięgły z Montreux rs. 3.

Dla biednych uczniów.

Profesor Seget dwa tornistry.

Na budowę kościoła św. Augustyna przy ulicy Dzielnej.

Bezimiennie rs. 5.

— Dnia 10-go b. m. p. V. N. nadesłał do naszej redakcji 48 sztuk kapeluszy słomkowych, z przeznaczeniem ich dla dzieci bez różnicy wyznania, przy wysłaniu na kolonje letnie. Kapelusze te odesłaliśmy drowi Markiewiczowi, prezesowi kolonji letnich dla rozdzielenia ich stosownie do życzenia ofiarodawcy.

Nekrologja.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego."

ADRES GREGRA.

Praga czeska 13-go maja. (*Tel. pr. K. W.*)— Na wczorajszem posiedzeniu komisji adresowej niemcy założyli protest przeciw istocie i formie wniosku adresowego, któr yobala konstytucję, poczem oddalili się. Staroczesi i magnaci ubolewali nad tem, że niemożna rozpocząć dyskusji, ponieważ wnioskodawca Gregr powtórnie już nieobecnym jest na posiedzeniu komisji. Rozprawy odroczono.

WYBORY W NIEMCZECH.

Berlin 13-go maja. (*Tel. pryw. Kur. War.*)— Bamberger stanowczo nie przyjmuje wyboru. Jest on boleśnie dotknięty rozprężeniem w łonie partji wolnomyślnej, wywołanem przez Richtera, i tłumaczy się uporczywie stanem zdrowia.

Berlin 13-go maja. (*Tel. pryw. Kur. War.*)— Odezwa wyborcza konserwatystów oświadcza się w całości za reformą wojskową, zastrzega się wszakże przeciw finansowemu obciążeniu klas pracujących, stanu średniego i sfer rolniczych; należy wyszukać nowe, nietknięte jeszcze źródła podatkowe. Odezwa oświadcza się dalej przeciw traktatom handlowym, za wysokiemi cłami opiekuńczemi, za bimetalizmem i utrzymaniem chrześcijańskiego charakteru społeczeństwa.

PRZESILENIE W GRECJI.

Ateny 13-go maja. (*Tel. pryw. Kur. Warsz.*) — Mówią, że na czele nowego gabinetu staną: Sotiropulos i Ralli. Gabinet nie będzie miał prawdopodobnie charakteru parlamentarnego.

Ateny 13-go maja. (*Tel. pryw. Kur. W.*) — Gabinet Sotiropulo-Ralli oznacza skonsolidowanie finansów. Ralli jest siostrzeńcem Delyanisa.

ZMARLI.

Berlin 13-go maja. (*Tel. pryw. Kur. War.*) — Książę Jerzy Wiktor Waldeck-Pyrmont umarł wczoraj w Marienbadzie.

(Urodzony d. 14-go stycznia 1831-go r. objął rządy swego księstwa w d. 17-ym sierpnia 1852-go r. Ożeniony był dwukrotnie. Z pierwszego małżeństwa z księżniczką Heleną nassauską († 1888-go) pochodzą: następca tronu, książę Fryderyk, tudzież cztery córki. Z drugiego małżeństwa, w r. 1891-ym zawartego z księżniczką Ludwiką Szlezwig-Holsztyn-Sonderburg-Glücksburską, pozostał jeden syn. Książę Fryderyk, obejmujący teraz rządy, urodził się d. 20-go stycznia 1865-go r.; *przyp. red.*).

Drezno 13-go maja. (*Tel. pryw. Kur. War.*)— Zmarła tu księżniczka Elżbieta Schwarcburg-Sondershausen, żona panującego księcia, licząc 64 lat życia.

DWANAŚCIE KORPUSÓW.

Rzym 13-go maja. (*Tel. pryw. Kur. War.*)— W dalszym ciągu rozpraw budżetowych prezes ministrów Giolitti ponownie oświadczył, że od r. 1884-go żaden minister wojny nie miał odwagi proponować zniesienia jedenastego i dwunastego korpusu armji. Skoro raz utworzono dwanaście korpusów, cyfrę tę utrzymać należy. Natomiast potrzeba starać się o lepsze wychowanie militarne narodu.

ŻEGLUGA NA WIŚLE.

Toruń 13-go maja. (*Tel. pryw. Kur. War.*) — Obawiają się znacznego zmniejszenia się żeglugi na Wiśle z powodu zarządzonego poboru opłat sanitarnych od statków.

HOME RULE.

Londyn 13-go maja. (*Tel. pryw. Kur. W.*)— W izbie gmin parnelista Redmond postawił wniosek, aby pierwsza izba irlandzka nazywała się „senatem", druga „izbą gmin Irlandji". Sekretarz stanu dla Irlandji, Morley, sprzeciwił się temu, poczem Redmond cofnął pierwszą część swojego wniosku. Drugą zaś część odrzuciła izba 482 głosami przeciw 34.

Londyn 13-go maja. (*Tel. pryw. Kur. War.*)— Pierwszy paragraf bilu irlandzkiego przyjęła izba gmin 309 głosami przeciw 267.

PRZYJAZD DODDSA.

Paryż 13-go maja. (*Tel. pr. Kur. W.*) — Jen. Dodds jest bohaterem dnia. Szpalty wszystkich dzienników zapełnione są opisami jego tryumfalnego wjazdu do Francji. *Lanterne* ostrzega przed przesadą i pyta: Jakżeby powitano jenerała, który odzyskałby Alzację i Lotaryngję? Dziennik obawia się nowej dyktatury militarnej.

POWÓDŹ.

Bukareszt 13-go maja. (*Tel. pr. Kur. W.*)— Skutkiem powodzi Bukareszt ponosi wielkie straty. Dwie dzielnice miasta stoją pod wodą, między innemi ogród botaniczny, hale targowe i szlachtuz miejski.

Zadar 13-go maja. (*Tel. pryw. Kur. War.*) — Dwa silne wstrząśnienia ziemi dały się uczuć w Dalmacji.

Paryż 13-go maja. (*Tel. pryw. Kur. War.*)— *Evénement* donosi, że wzmacnianie załóg francuskich na granicy wschodniej odbywa się metodycznie i nieustannie. Obóz oszańcowany pod Verdun powiększają znacznie. W Epinal budują nowe koszary załoga ma być powiększona. Pomiędzy Blesme a Revigny na kolei Paryż—Nancy układają podwójne szyny.

Paryż 13-go maja. (*Tel. pryw. Kur. War.*)— *Patrie* donosi, że minister wojny zabronił oficerom i żołnierzom załóg pogranicznych udzielać urlopów. Inne źródła nie potwierdzają tej wiadomości.

Paryż 13-go maja. (*Tel. pryw. Kur. War.*)— Gromadne wycofywanie składek z państwowych kas oszczędności trwa.

Londyn 13-go maja. (*Tel. pr. Kur. War.*) — Królowa mianowała lorda Aberdeena gubernatorem jeneralnym Kanady.

Londyn 13-go maja. (*Tel. pryw. Kur. War.*)— Sąd policyjny przy Bowstreet oddał robotnika Tounsenda dlatego pod sąd przysięgłych, gdyż pokazało się, że wystosował on list do Gladstone'a, grożący mu śmiercią, jeżeli wniesie bil irlandzki.

Brukselia 13-go maja. (*Tel. pr. Kur. War.*)— Królowa otrzymać ma na Zielone-Świątki złotą różę od Papieża.

Barcelona 13-go maja. (*Tel. pryw. K. W.*) — Eksplodowało tu pięć petard.

Madryt 13-go maja. (*Tel. pryw. Kur. War.*) — Izba obraduje bez przerwy już trzeci dzień i postanowiła nie rozchodzić się do niedzieli. Jeżeli wniosek rządowy o odroczeniu wyborów municypalnych przejdzie, natenczas 54-ch deputowanych republikańskich ustąpi z izby.

Belgrad 13-go maja. (*Tel. pr. Kur. War.*)— Wielkoserbski organ agitacyjny *Welika Serbja*, założony przez Kaczańskiego, upadł z powodu braku abonentów. (Był on w ostatnich czasach także organem rządu liberalnego; *przyp. red.*).

Losowanie listów premjowych szlacheckich.

Petersburg 13-go maja. (*Tel. Ajencji półn.*) — W dzisiejszem losowaniu listów premjowych szlacheckich główne wygrane padły, jak następuje:

Rs. 200,000 serja 14,563 nr. 44.
„ 75,000 „ 10,352 nr. 10.
„ 40,000 „ 3,417 nr. 20.
„ 25,000 „ 7,162 nr. 44.

Po rs. 10,000: ser. 11,523 nr. 28, ser. 15,547 nr. 42, ser. 15,549 nr. 31.

Po rs. 8,000: serja 9321 nr. 3, ser. 587 nr. 27, serja 12,640 nr. 25, serja 5864 nr. 48, serja 365 nr. 35.

Po rs. 5,000: serja 5513 nr. 42, ser. 179 nr. 45, serja 10,293 nr. 19, serja 5679 nr. 45, serja 5866 nr. 6, serja 1324 nr. 41, serja 10,990 nr. 13, serja 14,315 nr. 8.

Po rs. 1,000: serja 10,053 nr. 28, serja 2199 nr. 32, ser. 3174 nr. 39, ser. 663 nr. 11, ser. 6970 nr. 16, ser. 5829 nr. 43, ser. 3283 nr. 32, ser. 3164 nr. 26, ser. 9000 nr. 1, ser. 3080 nr. 14, serja 9894 nr. 14, ser. 13,360 nr. 40, ser. 4021 nr. 1, ser. 15,617 nr. 27, ser. 1245 nr. 1, ser. 10,473 nr. 48, ser. 3251 nr. 48, ser. 2776 nr. 2, ser. 4396 nr. 15, ser. 7509 nr. 49.

Berlin 13-go maja. (*Tel. pryw. Kur. War.*) —
Ruble w gotówce 213 00 (wczoraj 212.95)
Ruble na dostawę 212 75 (wczoraj 213.—)

GIEŁDA.

Warszawa, 13-go maja.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie zapowiadały 213.— i 213.25, co się równa kursom 46.90 i 46.85 bez kosztów, a otrzymane nadto depesze twierdziły, iż tendencja giełdy tamtejszej jest mocna. Petersburg cenił Londyn z odbiorem naiychmiastowym po rs. 9.56. Nasze zebranie giełdowe dzisiejsze rozpoczęło obroty dość drogim kursem 47.15 (odpowiadającym 212.10 m. bez kosztów) za Berlin wpłatowy i wobec spodziewanej poprawy kursu rubli w Berlinie obniżyło tę cenę do 47.05 (t. j. 212.50 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś 10 kop. i 12½ kop. przy porównaniu wczorajszego kursu końcowego na korzyść rubli. W dostawach robiono dziś dość dużo. Sprzedano dostawy z odbiorem codziennym według woli kupującego w ciągu trzech miesięcy po 47.12½, do końca lipca r. b. po 47.15 i do końca czerwca r. b. po 47.12½, a dostawy z odbiorem stałym w końcu lipca r. b. po 47.15, 47.12½, 47.10, 47.07½ i 47.05 i w końcu czerwca r. b. po 47.12½ i 47.07½; zamieniano nadto Berlin wpłatowy na dostawę czerwcową.

Waluty obce w średnim ruchu. Krótkim **Berlinem** obracano po 47.15, 47.12½, 47.10, 47.07½ i 47.05, nie zatrzymując się dłużej przy żadnym z tych kursów. **Londyn** długoterminowy brano po 9.58½. Za **Paryż** krótki osiągano po 38.22½. **Wiedeń** krótki sprzedawano po 78.05.

Z końcem giełdy żądano: za Berlin krótki 47.20, za Londyn krótki 9.59½, za Paryż krótki 38.30 i za Wiedeń krótki 78.20, przy chęci płacenia 47.05 za Berlin wpłatowy i 38.20 za Paryż krótki.

Dyskonto bankowe w Berlinie 4%, w Londynie 3½%, w Paryżu 2½% i w Wiedniu 4% w stosunku rocznym.

W papierach obroty średnie, przy tendencji bez zmian. Za listy likwidacyjne żądano 98.75 i 98.30, stosownie do wielkości odcinków, bez ruchu. Pożyczki wschodnie w zaofiarowaniu nominalnem po 102.25 II-ej em. i po 103.75 III-ej em. Ceniono listy premjowe szlacheckie po 195.50, a zabrano kilkanaście sztuk po 195.—. Pożyczki wewnętrzne 4% z r. 1887-go I-ej s. ceniono po 95.85, i po 95.35 trzy następne serje, przy chęci nabywania po 95.50 i 95.—, w tym samym porządku.

Listy zastawne ziemskie 5% starano się umieścić po 100.75 i po 99.25 4½% listy, przy chęci płacenia po 100.50 i 99.—, a umieszczono kilkanaście tysięcy 5% listów po 100.60 i 100.55, oraz kilkadziesiąt tys. 4½% listów po 99.10 i 99.05. Listy zastawne 5% m. Warszawy były ofiarowane po 102.— za wszystkie sześć seryj, a płacić chciano po 101.75, wzięto zaś kilkanaście tysięcy dwóch ostatnich seryj po 101.75.

W żądaniu 5% listy zast. m. Łodzi po 101.75 za I serję i po 101.50 za trzy pozostałe serje, szukano ostatnich seryj po 101.20, a znaleziono po tymże kursie drobnostkę III-ej serji.

Sprzedano dziś kilkanaście akcyj Banku handlowego w Warszawie po 413.

W żądaniu kupony celne po rs. 1.54½, według ceduły.

Godzina 12-ta. Usposobienie giełdy dla walut obcych słabsze.

W. O.

Okowita. Cena dystylatorów. Wiadro 100% rs. 11.05[6] do rs. 11.09[4] *netto*. Wiadro 78% rs. 8.80 do rs. 8.83—2%. Dowozy i zapasy słabe. Usposobienie mocniejsze. Cena warsz. Tow. ocz. i sprzed. spirytusu rs. 11.12.

Sprawozdania z targów.

— **Magazyny tranzytowe przy stacji Praga** kolei warszawsko-terespolskiej.

Sprawozdanie z dnia 13-go maja 1893 r.

	wyszło:	przyszło:	pozostaje:
Żyta	2 wag.	1 wag.	10 wagonów
Owsa	6 „	2 „	39 „
Mąki żytniej	— „	— „	— „
Mąki pszennej	— „	— „	4 „
Kaszy jaglanej	13 „	13 „	189 „
Kaszy gryczanej	— „	1 „	12 „
Ryżu	— „	— „	3 „
Pszenicy	— „	— „	12 „
Jęczmienia	— „	1 „	20 „
Grochu	— „	— „	5 „
Gryki	1 „	1 „	10 „
Cebuli	— „	— „	— „
Fasoli	— „	1 „	1 „
Łoju	— „	— „	9 „
Makuchów	— „	— „	1
Kukurydzy	— „	— „	— „
Mąki kartoflanej	— „	— „	— „
Cukru	— „	— „	— „
Rodzenków	— „	— „	6 „
Żelaza	— „	— „	— „
Tranu	— „	— „	— „
Razem	22 wag.	20 wag.	321 wagonów

Ceny płacone w dniu 12-ym maja 1893 r.

	od		do		
Pszenica	od	—	do	—	kop. za pud
Żyto	od	75	do	82	„ „
Owies	od	78	do	97	„ „
Jęczmień	od	64	do	79	„ „
Gryka	od	84	do	92	„ „
Kasza jaglana	od	94	do	106	„ „
Kasza gryczana	od	132	do	143	„ „

Usposobienie mocne.

— **Artykuły żywności** (z dnia 12-go maja r. b.). Znacznie więcej dostawców niż poprzednich tygodni przybyło dziś na punkta targowe i kupujących znacznie więcej krążyło po wszystkich targach. Ceny normowały się jak następuje:

Chleb pytlowy bochenek 3-funtowy sprzedawano po 10½ do 12 kop., chleb razowy 2½ do 3 kop., chleb tak zwany osiewany funt od 3½ do 4 kop., na straganach i w koszach chleb pytlowy świeży i czerstwy bochenek 3-funtowy po 8½ do 9 kop. Bułki wszelkich gatunków świeże za dwie 1½ kop., za trzy 2½ kop., bułki czerstwe za dwie 1½ kop. sprzedawano. — **Mięso** nieco wyżej płacono. *Wołowina* w lepszych częściach 13—14 kop., w gorszych 11—12 kop., polędwica 22½—25 kop., ozór od 60 do 80 kop., cynadry od 20 do 25 kop., cztery nogi 40 do 60 kop., flak cały 60 do 70 kop., na wiązki od 3 do 3½ kop., łoju funt 12—13 kop., głowizna wołowa funt 5—5½ kop. *Cielęcina* za funt z ćwierci 12—13 kop., w innych częściach od 10—11 kop., wątróbka 25—30 kop., móżdżek 10 do 15 kop., cztery nóżki od 10 do 11 kop., łebek 11—12 kop. *Baranina* dyszek i comber 13—15 kop., w innych częściach od 12—13 kop. *Wieprzowina* od szynki 13—14 kop., szynki wędzonej funt 25 do 30 kop., kiełbasy wędzonej 22½ kop., schabu funt 15—16, słonina świeża i sadło 18—20 kop., słonina solona od 20 do 22 kop., szmalcu funt 18—20 kop. Prosięta sprzedają od 75 kop. do rs. 1.80.—**Drób** jak dawniej: indyki od rs. 2.50 do 4.00, indyczki od rs. 1.80 do rs. 2.05, kapłony od rs. 1, pulardy od 60 do 70 kop., kaczki od 60 do 70 kop., kaczki większe od 75 do 90 kop., gęsi żywe od rs. 1 do rs. 1.20, tuczone od rs. 1 kop. 45 do 1.80, kury od 60—70 kop., perliczki 70—75 kop. Kurczęta młode sztuka 60—75 kop.—**Ryby**: łosoś świeży funt rs. 1.20, wędzony kop. 75, sandacz śnięty funt od 18—20 kop., szczupaki i karpie żywe funt od 25 do 40 kop., szczupaki śnięte od 18 do 20 kop., karpie śnięte funt od 15 do 18 kop., wszelkie inne ryby funt 6 do 8 kop. żądają. Raków drobnych kopa od kop. 50, większych rs. 1.50 do 2. Śledzie uliki sztuka 4 do 5 kop., śledzie wędzone 2½—3 kop., śledzie tak zwane łososiowe sztuka od 3 do 4 kop., śledzie zwyczajne sztuka od 2—3 kop., na kopy rs. 1.15 do 2 rs.—**Nabiał** nieco taniej, mleko niezbierane kwarta 8 do 9½ kop., zbieranego 4 do 5 kop., śmietanki kwarta 12—15 kop., śmietany 30—35 kop., masło bez soli od 30 do 35 kop. funt, solonego funt 32½ kop., masło na kwarty 70—75 kop., masło śmietankowe funt kop. 60, ser z wyczajny od 7½—45 kop., ser owczy 15—25 kop. za baryłkę, śmietankowy funt od 16 do 18 kop., ser szwajcarski od kop. 20 funt twarożki od 6—8 kop., jaja za kopę od rs. 1 kop. — do 1 k. 5, na sztuki świeże u włościanek za dwa 3½ kop. — **Owoce**: jabłka drobne sztuka od 1 do 1½ kop., większe sprzedają od 2 do 3 kop., orzechów kwarta od 9—12 kop., orzechów włoskich kopa od 15 do 18 kop., orzechów tureckich kwarta od 14 do 15 kop., cytryny sztuka od 2½ do 3 kop., pomarańcze sztuka od 2½—6 kop., powidła funt 14—18 kop., miodu funt 17½—30 kop., maku kwarta 22½—25 kop., grzybów wianek 25 do 30 kop. — **Warzywa**: Marchwi pęczek 5—6 kop., buraków pęczek 3 do 4 kop. Kartofle garniec żądają od 8 do 8½ kop., pietruszki pęczek od 2 do kop., cebuli funt od 3 do 4 kop., kapusty czerwonej główka 20—25 kop., kapusty główka od 9 do 10 kop., chrzanu pęczek od 6—12 kop., jarmużu blacik 3 do 6 kop.—**Nowalijki**: rzodkiewki pęczek 4—5 kop., szczypiorku pęczek 2—4 kop., szczawiu blacik od 3—6 kop., szpinaku tak samo, kalafjory sztuka 30 do 35 kop., ogórki sztuka od 15—25 kop., sałaty blacik 5—6 kop., szparagów kopa cienkich od 70 kop., grubszych kopa od rs. 1.50 do 2 rs. U włościanek szczawiu kupka od ½ kop. do 1 kop., szpinaku tak samo. Na furach u włościan żądano za korzec kartofli od rs. 1.50 do 1.60, czerwone korzec od rs. 2.00 do 2.25.

Gdańsk, dnia 9-go maja.—Pszenica miała dobre zapotrzebowanie, z powodu lepszych wiadomości telegraficznych z Anglji; ziarno krajowe sięgało ceny pełno utrzymane, a towar tranzytowy wykazuje zwyżkę o 1 do 2 mar. Płacono za polską tranzyto pstrą 758 gr. 129 mar., dobrze pstrą cokolwiek obsadzoną 756 gr. 130 m., jasno-pstrą 761 i 774 gr. 135 mar. za tonnę. Terminy tranzyto: na maj 133 mar. płacono, na maj-czerwiec 133 mar. płacono, na czerwiec-lipiec 134 mar. płacono, na lipiec-sierpień 135 m. płacono, na wrzesień-październik 136½ mar. w zaofiarowaniu, 136 mar. w poszukiwaniu, na październik-listopad 135½ mar. w zaofiarowaniu, 135 mar. w poszukiwaniu. Cena regulacyjna tranzytowej 132 mar. Wypowiedziano 50 tonn. Żyto było poszukiwane i o 1 m. do 2 m. Płacono za polskie tranzyto 732 gr. i 744 gr. m. Wszystko za 714 gr. i tonnę. Terminy: na maj dolno-polskie 111 mar. płacono, na maj-czerwiec dolno-polskie 111 mar. płacono, na czerwiec-lipiec dolno-polskie 111 mar. płacono, na lipiec-sierpień dolno-polskie 112½ m. w zaofiarowaniu, 110 m. w poszukiwaniu, na wrzesień-październik dolno-polskie 113 mar. w zaofiarowaniu, 112½ mar. w poszukiwaniu. Cena regulacyjna dolno-polskiego 111 mar. Wypowiedziano 50 tonn. Jęczmień i owies targowano tylko w towarze krajowym. Groch polski tranzyto średni 103 mar., na paszę 102 m. za tonnę targowano. Wyka polska tranzyto pstra 80 m. za tonnę płacono. Galicyjski bon koński tranzyto 114 mar. za tonnę targowano. Łubin polski tranzyto niebieski 67 mar., 68 mar. za tonnę płacono. Spirytus nie podlegający cłu w towarze gotowym 55.85 mar. w poszukiwaniu; podlegający cłu w towarze gotowym 35.35 mar. w poszukiwaniu, na maj-czerwie 35.50 mar. w poszukiwaniu, na czerwiec-lipiec 35.75 m. w poszukiwaniu. Dla cukru w Gdańsku usposobienie bezczynne, a w Magdeburgu słabe. Kurs w Gdańsku 213.95 mar. za 100 rubli.

ZARZĄD

drogi żelaznej

Warszawsko-Terespolskiej

podaje do wiadomości, iż od dnia 1 (13) maja do 1 (13) października r. b. sprzedawane będą na stacji Warszawa (Praga) a także na stacji miejskiej tejże drogi (Królewska Nr 6) ***bilety powrotne*** wszystkich trzech klas, z ustępstwem 50% od taryfy normalnej na przejazd pasażerów do stacyj: Miłosna (Rembertów), Nowo-Mińsk (Dębe-Wielkie), Mrozy (Cegłów) i z powrotem, przyczem:

1) Bilety wspomniane ważne będą na wszystkie pociągi pasażerskie i towarowo-pasażerskie z wyjątkiem pociągów kurjerskich i pocztowych oraz na pociągi tak zwane spacerowe, wysyłane w każdą niedzielę i święta.

2) Powrót za biletami powrotnemi nastąpić winien w ciągu 48 godzin, przyczem czas od chwili kupna biletu do północy w oznaczony termin nie wlicza się.

3) Dni świąteczne, następujące bezpośrednio za sobą liczone będą za dzień jeden.

Oprócz tego sprzedawane będą na stacji Warszawa (Praga) i na wspomnianej stacji miejskiej od dnia 1 (13) maja do 1 (13) stycznia 1894 roku ***bilety abonamentowe*** wszystkich trzech klas z ustępstwem 30% z opłaty taryfowej na przejazd pomiędzy Warszawą (Pragą) z jednej i stacjami Miłosna (Rembertów), Nowo-Mińsk (Dębe-Wielkie) i Mrozy (Cegłów) z drugiej strony, przyczem bilety rzeczone służyć będą na 20 przejazdów w ciągu czasu od chwili kupna biletu do 1 (13) stycznia 1894 roku. 709r

KOMITET

Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego

zawiadamia pp. członków, że otwarcie przystani a następnie wspólna wycieczka z paniami statkiem i łodziami odbędzie się dnia 14 maja r. b., tj. w niedzielę, o godz. 12-ej w południe. Członkowie na statek mają wstęp bezpłatny za okazaniem kwitu z opłaconej składki za kwartał I-szy 1892/3 roku. 717r

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— Miej czyste sumienie a nie stracisz nadziei, pieszczochu mój. Jestem już myślą przy tobie i z radości pisać nie umiem.—Ksi. 2024

— Nic u mnie się nie zmieniło. Tęsknię i czekam dnia w którym cię zobaczę. Tymczasem zasyłam ci najserdeczniejsze pozdrowienie.

2016 L. N.

SPROSTOWANIE REKLAMY AMERYKAŃSKIEJ.

Obowiązkiem jest każdego dobrze myślącego obywatela, by popierał rękodzielnictwo, prowadzone przez **ludzi wykwalifikowanych, rzemieślników fachowych** i w ogóle **przez specjalistów,** którzy poświęcali się danemu zawodowi. — Władza najlepiej zrozumiała kwestję walki rzemiosł prowadzonych legalnie, popierając zgromadzenia cechowe, a ostatnio przyznając im oznaki, dla odróżnienia od **przekupniów,** szkodzących sprawie normalnego rozwoju przemysłu rękodzielniczego. Do przypomnienia prawd powyższych, skłania nas wystąpienie p. **Romana Jankowskiego,** który nabywszy fabrykę po ś. p. Romanowskim, gwoli reklamie, rozpoczyna działalność od podawania w druku rozmaitych nieprawdopodobieństw. Tak np. p. Jankowski ogłasza, iż „pracował od lat wielu w zakresie powożnictwa" lub że „fabryka prowadzona pod jego kierunkiem, będzie po za obrębem konkurencji." **Warszawscy fabrykanci powozów,** podobnych przechwałek nie mogą pozostawić bez odpowiedzi. Chodzi tu bowiem o utrzymanie i nadal chwalebnej opinji, jaką się cieszą powozy nasze w państwie całem. **Pan Jankowski** powinien pamiętać, iż **przy fabrykacji powozów nie praktykował.** Niechże p. J. w imię prawdy i dobra przemysłu, nie obałamuca ogółu i nie ubiera się w jaskrawe, lecz nieprawnie nabyte pawie piórka. 863

Warszawscy fabrykanci powozów.

Instytut Wód Mineralnych

sztucznych i naturalnych

Magistra Farmacji Leonarda Ziemińskiego

W WARSZAWIE,

róg ulicy Królewskiej i Marszałkowskiej, wprost Ogrodu Saskiego,

zawiadamia WW. PP. Doktorów i Szanowną Publiczność leczącą się, że w lokalu wyżej wymienionym, rozpoczął się od dnia 29 Kwietnia (11 Maja) w bieżącym sezonie **Abonament picia wód mineralnych, sztucznych i naturalnych.— Abonament trwać będzie do 15-go Września, od 6-ej rano do 10-ej przed południem.**

Wody mineralne sztuczne przysposobione podług najnowszych analiz chemicznych.

Wody zaś naturalne najświeższego wiosennego czerpania, Instytut bowiem jest w bezpośrednich stosunkach ze wszystkiemi Zarządami Zdrojowisk zagranicznych i krajowych i co kilka tygodni odbiera nowe transporty wód.

Instytut oprócz powyższych — przyrządza różne Kąpiele mineralne, jak np.: **Kreuznach, Teplitz, Ciechocińskie** i t. p.—Za serwatkę, mleko i sól Karlsbadzką, dodawane do wód dla pijących w Instytucie, nic nie dolicza się. Procent 25% odstępuje się osobom należącym do stanu Duchownego, Nauczycielskiego oraz Studentom, Uczniom, Urzędnikom i Artystom teatru, jeżeli będą tego żądać i przedstawią poświadczenie lekarza.

Sąsiedztwo z ogrodem Saskim, od którego Instytut jest na kilka kroków oddalony, ułatwia przechadzkę na świeżem i otwartem powietrzu, i pozwala korzystać z miejsc ustępowych, w tymże ogrodzie Saskim od ulicy Królewskiej i obok Teatru letniego urządzonych.

Wszystkie preparaty przygotowane na wodzie dystylowanej. 646R

Wyłącznie Najtaniej!

W Magazynie Okryć Damskich

F. CAR

99. Marszałkowska 99.

Peleryny od rs. 4; **Okrycia** długie od rs. 6 i t. p.—**Zamówienia** wykończa starannie i tanio! 885

Marszałkowska 99 Marszałkowska

drugi dom od kolei.

PROMENADA.

W Niedzielę, d. 2 (14) Maja

pożegnalny wzlot

P Ł O C C Z A N I N A

Zenona Szymańskiego.

Szczegóły w afiszach. 907

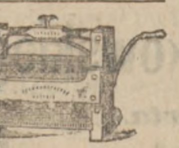

Skład

Towarów Żelaznych i Galanteryjnych

Jana Hilknera

w Warszawie, Nowo-Miodowa № 2, poleca:

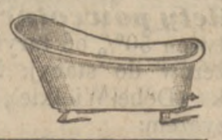
Narzędzia do rzemiosł wszelkiego rodzaju.
Narzędzia do gospodarstwa wiejskiego.
Łańcuchy dla koni i bydła.
Nożyce do strzyży bydła i owiec.
Latarnie stajenne i ręczne.
Okucia do drzwi i okien.
Gwoździe maszynowe, kute i drutowe.
Odlewy do kuchen i pieców.
Drzwiczki hermetyczne do piebów
Narzędzia ogrodowe.
Lichtarze ogrodowe.
Welocypedy dziecinne.

Łóżka żelazne składane.
Wyżymaczki amerykańskie „Empire."
Naczynia kuchenne.
Maszynki do kawy różnych systemów.
Maszynki benzynowe, naftowe i spirytusowe.
Maszynki do robienia lodów.
Filtry do wody.
Umywalnie kompletne.
Noże kuchenne, stołowe z widelcami.
Scyzoryki, brzytwy i nożyczki.
Przybory laubzegowe.
Przybory do rybołówstwa.

Maszynki amerykańskie do mięsa, Lodownie pokojowe, Wanny, Sycbady, Prysznice, Klozety pokojowe i t. p.

po cenach możliwie nizkich. 572r

TOWARZYSTWA

„HYGIENA"

LISOLINE,

PŁYN

odwaniający.

Dozwolony przez St.-Petersb. Urząd Lekarski.—Sprzedaż w znaczniejszych Składach Mater. Apteczn.—Sprzedaż hurtowa **w St.-Petersburskiem Techno-Chemicznem Laboratorjum.** St.-Petersburg, Plac teatru Aleksandr. 9.—Moskwa, Nikolskaja, dom Szeremietjewa.—Warszawa, Nowy-Świat 37. 430r

---

KORONKI ręczne,

niemniej jak 10 arszynów sprzedaję.

Nalewki № 25, m. 2, 1-e piętro. 869

M. A. KAHAN.

Jest do sprzedania

PLAC,

przy ulicy Marszałkowskiej, sążni □ 249,95, czyli łokci □ 3429, po rs. 4 łokieć □.—Wiadomość u Józefa Karpińskiego, adw. przys., № 22 Nowy-Świat. 909

Apteka centralna,

blizko kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, przy bardzo udogodnionej komunikacji, szosą na trakcie Wieluńskim, czyniąca obrotu rocznie rs. 2,500, lecz przy dobrej administracji może dać o wiele więcej, w mieście gdzie stale zamieszkuje lekarz, która wskutek śmierci właścicieli, przez lat 14 szła dzierżawą. Obecnie po dojściu już do pełnoletności pozostałych sukcesorów, jest do sprzedania od 1-go Lipca r. b. z wolnej ręki, razem z domem murowanym, wygodnym, ogrodem owocowym i wszelkiemi budowlami gospodarskiemi, na bardzo dogodnych dla kupującego warunkach. Wiadomość ul. Żórawia № 6, m. 3.

Interesanci z prowincji raczą nadsyłać markę w liście na odpowiedź. 899

Opuściła prasę najnowsza powieść

Pawła Bourgeta

„KOSMOPOLIS".

Cena rs. 1, z przesyłką rs. 1.20. 901

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Obwieszczenie.

Zarząd Towarzystwa Osad Rolnych i Przytułków Rzemieślniczych, zawiadamia, że na zasadzie odezwy Rządu Gubernjalnego z d. 10 Kwietnia v. s. r. b. za № 4268, w osadzie Rolniczo-Rzemieślniczej Studzieniec, gminie Korabiewice, powiecie Skierniewickim, w d. 13 (25) Majn r. b., o godz. 12-ej w południe, w kancelarji tejże osady, odbędzie się licytacja in plus na sprzedaż nagromadzonych od lat kilku lnianych, bawełnianych i wełnianych szmat, wagi ogólnej 81 pudów 8½ ℔, od summy ryczałkowej rs. 73.—Osoby pragnące przystąpić do licytacji, obowiązane są złożyć kaucji rs. 10 gotowizną.

Warunki licytacyjne mogą być przejrzane w kancelarji biura Zarządu Towarzystwa, ulica Królewska № 33, codziennie od 11-ej do 3-ej, lub w kancelarji Osady Studzieniec, od godz. 9-ej do 4-ej po południu, z wyjątkiem dni świątecznych i galowych. 648r

Warszawa, dnia 12 Maja 1893 r.

Ujeżdżalnia **J. Golińskiego,**

31, Mokotowska 31. Udzielają się lekcje konnej jazdy dla Pań, Panów i dzieci. Przyjmują się konie do tresowania, na stajnię i w komis do sprzedania. 466R

Szamot ogniotrwały

miałko ziarnisty, niezbędnie potrzebny przy murowaniu cegłą ogniotrwałą, oraz do wyrobu kapsli i tygli w hutach sklannych, na pudy i wagony do sprzedania w fabryce fajansu Jakóba Teichfeld w Pruszkowie. 900

Magazyn Strojów Damskich

pod firmą

HELENA,

ulica Długa № domu 8 A, zaopatrzony jest w wielki wybór wiosennych i letnich **Kapeluszy** oraz **w Modele zagraniczne.** 739

KAPELUSZE

poleca

T. Bednarowski,

Krakowskie-Przedmieście 21.

Nesesery podróżne,
Laski i Parasole angielskie, 862
Rękawiczki angielskie damskie i męzkie.
Pasy, Czapki i Trzewiki do Lawn Tennisu

Na brzegach Baltyku,

Dubbeln, Seestrasse 3,

Pensja SOMMER,

Zdrowe, piękne położenie, w blizkości morza, dworca kolei, domu akcyjnego i ciepłych kąpieli.—Otwarcie w dniu 5 (17) Maja. 903

Listy z Brazylji

Adolfa Dygasińskiego,

wyszły z druku nakładem „Kurjera Warszawskiego" i sprzedają się we wszystkich znaczniejszych księgarniach, po cenie rs. 1.

Skład główny w księgarni nakładowej S. Lewentala w Warszawie, Nowy-Świat 41, która zlecenia z prowincji wprost do niej wraz z należnością adresowane, uskutecznia bez pobierania porta lub też stosownie do życzenia zapisującego **Listy,** wysyła je za zaliczeniem pocztowem. 4r

---

NOWO-OTWORZONY

MAGAZYN WYROBÓW ze środkowej AZJI,

przy ulicy **Bielańskiej № 9,**

IBRAHIMA DŻANO,

poleca: wielki wybór różnych **ręcznych towarów taszkienckich, jedwabnych, chińskiej cze--czuncz,i tatarskiego płótna, perskich dywanów** i t. p., innych przedmiotów. 850

FOLWARK

w blizkości Moskiewskiej (Grochowskiej) rogatki, niedaleko od kolei położony, dziedziczny, rozległości nie całe dwie włóki, przy szosie, dwa ogrody owocowe, trzy domy mieszkalne, przynoszące kilkaset rubli rocznego dochodu, inwentarz żywy i martwy, do sprzedania w całości lub częściowo. Wiadomość na miejscu, lub na Pradze, przy ul. Targowej № 23--175, u właściciela domu. 637R

Nauka i wychowanie.

Adres pierwszorzędnego biura nauczycielskiego. Załęski. Mazowiecka 16, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 1414r

A. Kaucjonowane biuro nauczycielskie K. Jaworskiej, Krakowskie-Przedmieście 7, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 12896

Adres: Pierwszorzędne biuro nauczycielskie Sikorskiej, Niecała 12. Rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 1437r

Buchalterji i rachunkowości handlowej, nauczyciel S. Rogulski. Niecała 4. 14716

Biuro pedagogiczne rekomenduje nauczycieli, metrów, guwernantki, bony. Świętokrzyzka 27. Dąbrowska. 15356

Egzamina ułatwia lekcjami kandydat matematyki uniwersytetu petersburskiego. Smolna 25, m. 20. 13462

Francuzka potrzebna na przychodnią do dwojga dzieci w rannych godzinach. Wiadomość: Świętojerska 10, między 2—3. 15377

Francuzka potrzebna na lato do trojga dzieci, na letnie mieszkanie. Konwiktorska 3, Sierakowskie koszary, u p. Orłow. 15394

Oficer H. Kunicki przygotowuje do egzaminów, na uzyskanie praw wolnowstępujących i do korpusu kadetów. Krucza 12. 15645

Osoba, z patentem wyższego zakładu naukowego, znająca gruntownie języki: francuzki i niemiecki, udziela lekcyj po cenie przystępnej. W razie żądania może wyjechać na kilka miesięcy letnlch jako towarzyszka, albo opiekunka panienek lub osoby chorej. Wiadomość: Żorawia № 41, m. 7. 15299

Potrzebuję nauczyciela na wieś w starszym wieku. Zgłaszać się: Krakowskie-Przedmieście № 7, mieszk. 4, od 2-ej do 7-ej wieczorem zastać można. 15312

Potrzebny korepetytor do przygotowania chłopczyka do gimnazjum. Bonifraterska 24, mieszkania 14. 15481

Student uniwersytetu poszukuje kondycji na wyjazd zaraz. Widok 20, mieszk. 14, zrana od godziny 9—12. 15398

Student, doświadczony korepetytor, (język niemiecki), poszukuje kondycyj na wieś, na czas wakacyjny od 1 czerwca. Łaskawe oferty proszę składać z oznaczeniem warunków na Smolnej 25, m. 25. 1435r

Student poszukuje kondycyj na wyjazd. Może wyjechać zaraz. Chmielna 72, stróżowi. 15515

Uczennica Viardo-Garcii, pragnie wyjechać na wieś na czas wakacyj, do udzielania śpiewu. Doskonała konwersacja francuzka. Hoża 5, mieszk. 10, od 11-ej do 12½. 1438r

Zakład freblowski Matyldy Zawrockiej, Elektoralna 30. Zapisy codziennie. 1424r

Zakład froeblowski z ogrodem, Marji Keller, Senatorska 11. 13895

Doniesienia osobiste.

Brunetka na prowincji ma list poste-rest. 15651

Dla panny Vinard list do odebrania na poczcie. 15579

Kawaler 37 lat, feldfebel zapasowy, wykształcony, bardzo łagodnego charakteru, posiadający gospodarstwo oraz gotówki 1,500 rs., pragnie w celach matrymonjalnych poznać pannę lub wdowę, owangeliczkę, średnich lat, miłej powierzchowności, gospodarną, zdolną do handlu; pożądana znajomość języka francuskiego i posag 900 do 1,400 rs. Reflektantki zechcą łaskawie oferty przesłać: stacja Mrozy dr. żel. warsz.-terespolskiej dla F. Zacharicza (poste-restante). Listy po polsku lub po russku. Odpowiedzi oczekuję do 21-go maja r. b. Dyskrecja zapewnia się. 1428r

Kawaler lat 28, katolik, z prowincji, prowadzący własny interes, z braku znajomości pragnie poznać w celu matrymonjalnym pannę lub też wdowę bezdzietną do lat 26, z niejakim posagiem dla powiększenia interesu lub też fachowo uzpolnioną. Osoby traktujące poważnie raczą oferty złożyć Warszawa poste-restante dla „Fachowca R. P." O wysłaniu proszę zawiadomić w Kurjerze. 15334

List na poczcie dla „Janówny." 15480

List wysłany poste-restante dla D. M. 32. 15476

List od Anatola dla Zuzanny I wysłany. 15623

List poste-restante dla „Brunetki na prowincji" na poczcie. 15563

List „Habdankowi 27" Kraków. 15496

Nieśmiały ma list na poczcie Warszawa. 15578

Posady i prace.

a) Poszukiwane.

Administrator młyna parowego na prowincji, dokładnie obeznany w branży młynarstwa, poszukuje takiejże posady od 1-go Lipca lub wcześniej. Oferty przyjmuje Kurjer pod „Administrator." 14773

Angielka z Londynu (gruntownie francuski i włoski) 3 Miodowa, oficyna 25. 14179

A) Leśniczych zupełnie wykwalifikowanych, rządców i ekonomów, pisarzy, kasjerów z kaucjami oraz gospodynie wiejskie i freblówki różnych narodowości poleca Kantor komisowy, Nowosenatorska 6. 13762

Angielka wykształcona, zamężna, życzy znaleźć miejsce na letnie miesiące. Oferty pod K. F. w Kurjerze. 15580

B. Sądownik, w średnim wieku, obecnie zajmujący skromną posadę rządową, prędko i dobrze piszący, poszukuje zarządu domem lub zajęcia biurowego przez 5 godzin dziennie. „Sądownik", Złota 24, m. 45. 1439r

Buchalterka z praktyką i dobremi rekomendacjami, mogąca prowadzić korespondencję w języku polskim, niemieckim, francuskim, poszukuje posady. Wiadomość: Biuro ogłoszeń, Wierzbowa 8, dla A. B. 15605

Buchalter z dwudziestoletnią praktyką poszukuje stałej kondycyj lub na godziny, zaprowadza księgi handlowe. Łaskawe oferty: st. Grodzisk. poste-restante „Janusz." 1383r

Francuzka wykształcona na czas wakacyjny. Piękna № 30, m. 6. 14171

Gospodyni znająca się dobrze na gospodarstwie wiejskiem poszukuje miejsca od św. Jana. Adres: Jaklińska, Częstochowa. 15516

Inteligentna niemka, wychowana w Dorpacie, posiadająca język russki i muzykę, poszukuje miejsca na miesiące wakacyjne.— Wiadomość, Włodzimierska 14, mieszkania 3. 15127

Młody człowiek, rolnik, poszukuje miejsca pomocnika gospodarczego, zaraz lub od św. Jana. r. b. Oferty przyjmuje kantor Kurjera pod lit. E. D. № 150. 14966

Młoda osoba, z prowincji, poszukuje miejsca do gospodarstwa, zaopiekowania się dziećmi, osobą starą lub chorą, zna szycie, języki polski i russki, mogłaby być sklepową w Warszawie lub na wyjazd. Bracka 17, m. 5, od 8 do 12-ej. 15640

Niemka z dobremi świadectwami poszukuje miejsca do dzieci. Ulica Krucza 16, w sklepie. 15591

Polka z wykształceniem zagranicznem, władająca biegle językiem niemieckim, znająca gruntownie język francuski z konwersacją i muzyką, poszukuje demi-place lub na stałą.— Wiadomość: Biuro ogłoszeń, Wierzbowa 8, dla J. R. 15606

Poszukuję miejsca do dzieci z muzyką i francuskim. Oferty przyjmuje kantor Kurjera Warsz. dla „Janiny." 15603

Polka znająca język francuski, w części russki, niemiecki, muzykę średnio, szuka miejsca do towarzystwa lub dzieci. Oferty: Kurjer Warsz. dla „D. B." 15514

Poszukuję miejsca kasjerki, na żądanie mogę złożyć kaucję. Bednarska № domu 16, m. 17. 1413r

Poszukuję posady inkasenta, buchaltera, kasjera lub dozorcy. Kaucji mogę złożyć rs. 1,000. Oferty proszę składać w Kurjerze pod A. B. C. 15270

Poszukuję miejsca na wyjazd lub w miejscu na stałe, znam krawieczczyznę, ze swoją maszynką lub do zarządu domem. Piękna 25, stróż wskaże. 15308

Sto i więcej rubli za wyrobienie posady biurowej dla młodego człowieka z czteroklasowem gimnazjalnem wykształceniem. Dyskrecja zapewniona. Oferty w kantorze niniejszego pisma pod lit. Z. M. 15464

Rolnik obeznany i doświadczony w swoim fachu poszukuje posady od 1-go lipca. Łaskawe oferty prosi składać w kiosku w ogrodzie Saskim. 15469

Tanio. Inteligentna, młoda polka, gruntownie francuski, początki russkiego, niemieckiego, szuka stosownego zajęcia od 1 do 6-ej. Oferty: Kurjer „Przychodnia." 15634

Urzędnik życzy prowadzić meldunki za mieszkanie. Oferty: Kurjer J. D. 15656

b) Zaofiarowane.

Bona francuzka z krawieczczyzną potrzebna na wieś do jednej dziewczynki. Leszno 27, 1-sze piętro, front, zrana do 11-ej. 15555

Comis-voyageur rutynowany na Rosję, znający języki russki, polski i niemiecki, niech złoży dokładną ofertę wraz z referencjami pod lit. „R. K. № 30" w kantorze Kurjera. 15486

Chłopcy potrzebni do fabryki broni. Królewska 31. 15540

Do kwiatów potrzebne panny za dobrem wynagrodzeniem, również uczennice. Kościelna № 17. 14236

Do domu prywatnego potrzebna panna do szycia. Wiadomość: Marszałkowska 83, mieszkania 14. 15525

Do fabryki cukrów Anczewskiego potrzebna jest zaraz panna sklepowa. 15636

Do składu aptecznego, ul. Marszałkowska № 122, potrzebny chłopiec do posługi i posyłek. 15564

Dziewczynki do nauki płatne potrzebne zaraz. Graniczna 16, wejście sienią. 1432r

Do handlu win na prowincję potrzebny jest subjekt (chrześcjanin), fachowo obeznany i z dobremi świadectwami. Oferty składać można w kantorze Kurjera pod adresem „Handel win." 15550

Krawcowa potrzebna prywatnie. Wspólna 13—7. 15624

Kucharka uzdolniona na przychodnią. Ulica Chmielna 83, wiadomość u rządcy. 1443r

Maszynistki i podręczne kompletnie uzdolnione. Leszno № 18, mieszk. 26. 15372

Osoba wydoskonalona w stanikach znajdzie stałą posadę, życie, wysoka pensja. Oferty „Wydoskonalona" Biuro Rajchmana, Senatorska 26. 1433r

Potrzebny jest chłopiec do sklepu, tylko z prowincji. Wiadomość: ul. Hr. Berga № 6, mieszk. 16. 15626

Potrzebna jest panna zdolna do haftów, różnych monogramów, za dobrem wynagrodzeniem. Leszno 51, stróż wskaże. 15619

Potrzebna zaraz na 3 miesiące na wyjazd osoba z językiem włoskim. Mazowiecka № 4, mieszk. 18, od 7-ej wieczór do 10-ej. 15612

Potrzebne są zaraz zdolne spódniczarki, staniczarki i podręczne do pracowni sukien, Marszałkowska № 117, mieszkania 8. Tamże jest do sprzedania dwuramienny żyrandol gazowy do salonu, wcale nieużywany. 15654

Przyjmuje się praktykantki do gospodarstwa kobiecego. Wiadomość: Plac św. Aleksandra № 13, mieszk. 3, od 1 do 3-ej. 15608

Potrzebna bona niemka z dobremi świadectwami od 1-go czerwca. Senatorska № 22, m. 29, zastać można do 10-ej zrana i od 3-ej do 5-ej. 15604

Panny zdolne do staników i spódnic potrzebne zaraz. Bielańska 6. 15598

Potrzebne panny podręczne i uczennice do krawieczczyzny. Królewska 10, m. 14. 15592

Potrzebny zaraz do zajęć kancelaryjnych na wieś do sądu młody człowiek, lat maximum 18, umiejący pięknie i dobrze pisać po russku. Adresować do sądu, poczta Rossosz, pow. garwoliński. 15328

Potrzebne zaraz panny do słomy, do magazynu A. Bogusławski, Żabia 4. 15229

Potrzebni chłopcy do zakładu ślusarskiego, Freta № 1. 15226

Potrzebne są panny zdolne do spódnic i uczennice. Marszałkowska 145, mieszkania 30. 14887

Potrzebny jest zdolny subjekt felczerski lub fryzjerski od 20-go. Zgłaszać się od 9 do 10½ wieczorem, Mazowiecka 16. 15354

Panny do znaczenia potrzebne zaraz. Przejazd 13—26. 15355

Potrzebna jest zdolna osoba do szycia kołnierzyków. Ulica Świętokrzyzka № 6, skład bielizny. 15385

Potrzebna bona niemka młoda, z dobremi świadectwami. Zgoda № 1, m. 7. 15369

Poszukuję osoby przyzwoitej, któraby za stół i mieszkanie letnie przez dwa miesiące udzielała lekcyj krawieczczyzny i robótek; koszta podróży zwracam. Adresować: N. N. per Kielce, Pińczów poste-restante. 15327

Potrzebna jest uzdolniona staniczarka oraz zdolne podręczne. Nowolipki 36, mieszkania 2. 14998

Potrzeba kilku uczniów przychodnich do warsztatu rymarskiego, w wieku lat 15 do 16, na warunkach fabrycznych. Wiadomość: Krakowskie-Przedmieście № 64, zakład rymarski. 15264

Potrzebny jest uczeń do tapicera. Chmielna № 10. 15585

Panna sklepowa, chrześcjanka, przyjemnej powierzchowności, ze znajomością języka russkiego i 4-ch działań arytmetycznych, potrzebna zaraz do składu materjałów piśmiennych w Warszawie. Wynagrodzenie: całkowite utrzymanie z opraniem, oddzielny pokoik na sypialnię i 5 rubli pensji miesięcznej. Zajęcie całodzienne, wszystkie święta katolickie do południa wolne. Adresy zostawiać w kantorze Kurjera pod lit. Ł. Y. C. 15572

Potrzebne dwie podręczne i uczennice do magazynu mód. Ul. Marszałkowska 135, Jerzykiewicz. 15558

Potrzebne zaraz panny do gorsetów za dobrem wynagrodzeniem. Złota 22, mieszkania 2. 15559

Potrzebne podręczne do staników i spódnic. Długa 27, m. 19. 1430r

Potrzebna zdolna panna do krawieczczyzny. Nowy-Świat 39, m. 7, 3-ie piętro. 15502

Potrzebne są podręczne. Nowolipki 30, mieszkania 17. 15497

Potrzebny lokaj zaraz na wieś i do miasta, z dobremi świadectwami. Zgłosić się: Włodzimierska № domu 1, mieszkania 2, zrana do godziny 11-ej. 15495

Potrzebne panny do staników i podręczne.— Żórawia 1, mieszk. 9. 15492

Potrzebne uczennice do krawieczczyzny.— Widok 13, m. 9. 15483

Potrzebna panna z gruntowną teorją muzyki. Piękna 34, m. 3, od 2 do 5-ej. 15482

Potrzebna bona polka z szyciem do dwojga małych dzieci. Śniechowski, perfumerja, Nowosenatorska 10, od 12 do 3-ej. 15468

Potrzebna panna do staników i spódnic.— „Aleksandra", Twarda 22—32. 15467

Potrzebna zdolna do staników. Podwale 26, m. 5. 15466

Panny do pracowni sukien potrzebne zaraz. Nowogrodzka 12, m. 6. 15554

Potrzebne są kompletnie uzdolnione staniczarki. Pracownia Ryfert, ulica Senatorska № 30. 15639

Potrzebna specjalistka do roboty kołder oraz bielizny pościelowej. Wiadomość we wtorek od 2 do 7-ej, Krochmalna 54, u W-ej Baranowskiej. 15503

Potrzebna bona russka lub niemka z russkim. Solna 21—10. 15505

Potrzebne panny podręczne. Wielka 45, m. 2. 15509

Potrzebne prasowaczki. Praga, ulica Targowa № 6. 15512

Potrzebny jest uczeń do fabryki wyrobów srebrnych, w wieku lat 15. Ulica Leszno № 69, C. Łabęcki. 15522

Panny zdatne do spódnic i staników potrzebne zaraz do magazynu M-me Anna, Marszałkowska 149. 15528

Panny uzdatnione do staników i spódnic potrzebne. Nowogrodzka 31, Bielewska. 15541

Potrzebne panny do białego haftu na wyjazd. Wiadomość: ulica Królewska № 45, mieszk. 9. 15546

Potrzebne są podręczne i uczennice zaraz płatne do kwiatów. Leszno №52, m. 8. 15552

Potrzebne zdolne panny do staników. Królewska 45, m. 5. 15652

Potrzebna osoba znająca doskonale krawiecczyznę do szycia w domu prywatnym. Szkolna 1, m. 5. 15650

Potrzebne podręczne do sukien zaraz. Solna № 9, parter. 15649

Potrzebni chłopcy od lat 16 do fabryki tektury. Warszawa, Dzielna 82. 1441r

Potrzebne są zdatne panny do staników i dziewczynki do nauki. Widok № 1, mieszkania № 1. 1419r

Panny zdolne do staników i spódnic potrzebne zaraz. Gundelach, Nowy-Świat 60. 15426

Staniczarki potrzebne. Podwale № 6, mieszkania 3. 15599

Staniczarka wydoskonalona potrzebna zaraz na stałą; życie, wysoka pensja. Graniczna 16, wejście sienią. 1431r

Skrzypek młody i dobry potrzebny zaraz wieczorami do restauracji. Żelazna 61, mieszkania 4. 15513

Uczeń przychodni potrzebny do zakładu tokarsko-reparacyjnego, ulica Nowosenatorska 3. 15391

Uczeń potrzebny jest zaraz do cukierni. Róg Senatorskiej i Podwala. 15072

Wakuje posada kasjera w sklepie. Warunki: całodzienne utrzymanie z mieszkaniem, pensja 15 rs. Wymaga się dobrych świadectw i kaucji 100 rs. Wiadomość: Królewska 51, mieszk. 11, od godz. 3—5-ej po poł. 15485

Zdolne podręczne potrzebne są zaraz. Świętokrzyzka 11, m. 13, A. Konopnicka. 15594

Z. Morzycki i S-ka, Tłomackie 4, potrzebują praktykanta, któryby ukończył conajmniej 3 klasy. 1434r

Kupno i sprzedaż.

Adres. Z powodu zmiany posady sprzedam tanio meble, garnitur czarny pluszem kryty, szafę, komodę, otomanę, kredens, krzesła, umywalnię z marmurem, łóżka. Krucza 10, rządca domu. 12658

Bardzo eleganckie meble z dwóch salonów, duże konsole z marmurowemi blatami, gazometr, żyrandole gazowe, kinkiety, porcelana, firanki i inne rzeczy. Wiadomość: Plac Aleksandra № 14, mieszk. 5, od 3 do 6-ej. 15143

Brek ośmioosobowy w dobrym stanie do sprzedania. Cena przystępna. Wiadomość: Browarna 20. 15007

Bryczka używana do sprzedania. Nowolipie № 67. 15357

Bicykl sprzedam bardzo tanio. Dzika № 65, m. 19. 15487

Balkon kuty o dwóch blatach tanio sprzedam. Praga, Ząbkowska 21. 15532

Biurko, komodę, zegar starożytne sprzedam. Handlarze wyłączeni. Nowogrodzka № 31, m. 12. 15518

Bryczek 12 w fabryce powozów Karola Sommera. Leszno 36. 14830

Czarny garnitur mebli brokatelą krytych do sprzedania, szafa. Nowogrodzka № 5, m. 5, od 3—5-ej. Tamże dziewczyna do ulokowania jako młodsza. 15593

Dachówka, okna, futryny stare do sprzedania. Senatorska 10, u zarządzającego domem. 15589

Do sprzedania na bardzo przystępnych warunkach całkowite urządzenie na skład materjałów aptecznych. Oferty składać proszę pod lit. K. 37. M. w kantorze Kurjera. 15596

Do sprzedania garnitur mebli, 2 łóżka, szafa do sukien i inne drobne rzeczy. Wiejska № 3, m. 11. 15488

Dywaniki strzyżone przed łóżka po 2, 2.25 jutowe po 85 kop., nad łóżka przerabiane 2.75, strzyżone od 6 rs., dywany salonowe od rs. 13.50. Wielki wybór dywanów krajowych, perskich, smyrneńskich, poleca skład Kiltynowicza, Mazowiecka 16. 988r

Dywany strzyżone salonowe od dziewięciu rubli sprzedaje Makow, Solna 9. 14985

Do sprzedania amerykan, szory węgierskie, klacz i wałach kare, rosłe, klacz wierzchowa. Piękna 49. 15089

Do sprzedania: garnitur, szafy, dywany, lustra, różne przedmioty porcelanowe i kryształowe oraz garderoba męzka mało używana. Tamże do nabycia dla amatorów ciekawe zbiory utworów muzycznych i partycyj operowych. Czysta № 4, m. 7. 15296

Do sprzedania skrzynia na owies, paki od luster, wyżymaczka, maszyna do szycia Wilsona, kocioł miedziany, piernat oraz okrywka jedwabna damska tanio. Nowogrodzka № 15, mieszkania 3. 15263

Fortepiany, pianina reparuję z gwarancją, strojenia. Nowy-Świat 56, m. 2. 12274

Faeton, kareta, amerykan, uprząż angielska na parę, dwie pojedynki, wszystko pierwszorzędnych fabryk, liberja itd. do sprzedania. Jasna 10, u doktora. 14916

Fortepian czarny w dobrym stanie do sprzedania za rs. 150. Freta № 48, m. № 8. 15228

Fortepian (Tafelpiano), zajmujący mało miejsca, z angielską mechaniką, w dobrym stanie, tanio do sprzedania. Bracka 16, mieszkania 24. 15262

Fortepian wiedeński czarny 240 rs. Plac św. Aleksandra 14—6. 15219

Fortepian za rs. 400 do sprzedania. Chmielna 23, u właściciela domu. 15499

Fortepian do wynajęcia rs. 3 miesięcznie.— Żórawia 11, mieszkania 19. 15431

Fortepian wiedeński krótki, z pięknym głosem, sprzedam tanio. Chmielna 33, mieszkania 13. 15 53

Faeton nowy, elegancki, do sprzedania. Żelazna 55, stróż wskaże. 15529

Fortepian dobry sprzedam. Chmielna № 29, rano 8 ½—9-ej oraz 4—6-ej. 15595

Fortepian czarny, krótki, krzyżowy do sprzedania. Leszno № 89, m. 7. 15090

Garnitur mebli dębowych nowy, kredens, stół, 12 krzeseł bardzo tanio. Ciepła 10, mieszkania 2, zastać od 2—4-ej po poł. 15678

Jest do sprzedania kufer duży podróżny, prawie nieużywany, przywieziony z Paryża w kwietniu tego roku. Widzieć można zrana od godz. 10 do 12-ej, Chmielna domu № 14, mieszkania 13. 15610

Jest do sprzedania za przystępną cenę przydatna do kantoru bankierskiego lub handlowego ściana dębowa z okuciem i okratowaniem mosiężnem, blatami marmurowemi, o dwóch otworach, długości łokci 8, w zupełnie dobrym stanie. Wiadomość i obejrzeć można ulica Solec № 54, mieszk. 4, u p. Grabowskiego. 15053

Kupuję fortepiany, pianina używane, zamieniam, reparacje przyjmuję. Ulica Pańska № 10. 15353

Kupuję fortepiany, pianina. Królewska 3, Tarnowski. 15352

Kwiaty, szafy i wszelkie przybory do tychże wyprzedaję bardzo tanio. Elektoralna 35, m. 8, od 1 do 6-ej wieczorem. 15363

Karetę lekką, używaną kupię. Oferty przyjmuje administracja Kurjera pod sig. „Powóz.” 15582

Koni parę od 5—8 lat poszukuję. Oferty nadsyłać Karolowi Jancke, Gostynin. 15581

Ktoby z pp. cukierników miał do odstąpienia konserwator, maszynę do wyrobu lodów, girydony, kamienie i inne potrzebne do tego fachu przedmioty, raczy dać znać pod № 28 Długa, fabryka ram p. Sakowicza. 15568

Kasę ogniotrwałą Bothego, prawie nową, sprzedaję tanio. Chmielna 82—7. 15637

Kasy ogniotrwałe najtańsze, najlepsze u R. Bohtego, Nowy-Świat 34. 7997

Lando, faeton, amerykan, dwukółkę, wszystko na gumach, z braku miejsca sprzedaję oraz pianino amerykańskie. Nowy-Świat 8, gdzie remiza. 11298

Meble tanio! Garnitury: czarny, orzechowy, fantazyjny i perski, lustra czarne z żardinierkami dużych rozmiarów, urządzenie jadalni dębowe, szafy, łóżka, toaleta, otomana i inne. Marszałkowska 119, mieszkania 15, druga brama, parter. 14657

Meble za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biuro, szeslongi, firanki.— Nowogrodzka 28, pierwsza brama od Marszałkowskiej, u właściciela domu. 14872

Meble za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biuro, szeslongi, firanki.— Marszałkowska 108, od ulicy Chmielnej 37, m. 30. 15587

Mleko wiejskie gwarantowanej dobroci, dostawa od 20 do 30 garncy. Poszukuje się odbiorcy od 1-go lipca r. b. częściowo lub w całości. Wiadomość: Włodzimierska № 2, mieszkania 4, od 3 do 6-ej. 15370

Maszyny pięknie szyjące od rs. 12 do 100.— Dzika 20, mieszkania 34, w składzie maszyn Tagszejna. 12615

Maszyna Singera nożna, mało używana, do sprzedania, cena rs. 20. Ulica Leszczyńska № 7, m. 10. 15642

Meble różne, sprzęty kuchenne, futra, palto męzkie. Zielna № 19, m. 7. 15611

Meble z powodu wyjazdu są do sprzedania: fortepian, lustro salonowe, szafy, różne stoły i inne domowe rzeczy. Widzieć można od 2—6-ej, Marszałkowska 95, m. 3. 15538

Maszyna do sprzedania Whelera-Wilsona zupełnie nieużywana. Ulica Złota № 20, m. 15. 15655

Meblowe obicia: kretony, juty, burety, wełny, jedwabie, plusze, po cenach zniżonych poleca Fabryczny skład dywanów Kiltynowicza, Mazowiecka 16. 983r

Pantofle dla panów cyklistów pneumatyczne i hygieniczne, wierzchy skórzane. Krakowskie-Przedmieście № 16, pierwsze piętro od frontu, Benjamin Sobczyński. 14963

Pianina najnowszych systemów, nowe i używane, na dogodnych warunkach są do sprzedania. Nowy-Świat 34, Nowicki. 15567

Powozik pojedyńczy parokonny sprzedam.— Tamka 17, stróż wskaże. 15544

Rower doskonały tanio sprzedam. Nowy-Świat № 43, w strzelnicy. 15477

Rower do sprzedania za przystępną cenę.— Wiadomość: Krochmalna 46, stróż wskaże. 15258

Sprzedaję ładne talerze, talerzyki, półmiski, filiżaneczki, klosze, obrusy, serwety. Wspólna 57, m. 6. 15125

Szafę, stoły sprzedam tanio. Nowy-Zjazd № 3, mieszk. 8. 15600

Siodło damskie z czaprakiem do sprzedania. Elektoralna № 9, m. 12, zrana od 9-ej do 12-ej. 15584

Singera maszynę dobrą tanio sprzedam. Nowolipie 17, drugie piętro, zrana do godziny 12-ej. 15576

Sprzedam dwie palmy, stolik. Krucza № 36, m. 3. 15575

Skrzynia na owies okuta, paki do luster, obrazów, porcelany, lampa salonowa, kanapa, 4 fotele czystym włosem wyściełane, w dobrym stanie. Wspólna 37. 15523

Szparagi codzień świeże z Jankowa w składzie nasion „Ogrodnik Polski”, Mazowiecka 11. 1397r

Sprzedam suknię jedwabną lila, przybraną aksamitem. Hoża № 6, m. 3. 15319

Sprzedam tanio brek. Podwale № 19. 15300

Tokarnia żelazna amatorska do sprzedania tanio. Wspólna № 35, m. 3. 15316

Tanio! Duży wybór kwiatów. Marszałkowska 145, m. 22, Iris. 15620

Tanio do sprzedania garnitur mebli, łóżka, stół, stolik, komoda, wszystko machoniowe, także biurko, szeslong, zegar ścienny i inne rzeczy. Marszałkowska 129, m. 18. 15524

Wyżlicę młodą, ponter, najpiękniejszej rasy angielskiej, dobrze ułożoną do polowania, sprzedaję. Żórawia 27—3. 15034

Wózki dla chorych są do sprzedania w fabryce powozów F. Loretz, Leszno 23. 14472

Wózki i welocypedy dziecinne, eleganckie, tanie, sprzedaje „Warszawska fabryka welocypedów i wózków dziecinnych”, Krakowskie-Przedmieście 2. 1411r

Wyżeł ceter młody, lecz dobrze ułożony i wytresowany, potrzebny. Królewska 25, skład broni. 15244

Z przyczyny zmiany umeblowania sprzedam lustro duże w złoconych ramach z konsolą i blatem marmurowym. Cena 90 rs. Ulica Chmielna 23, u właściciela domu. 15344

Zupełnie nowa, modna pelerynka, palto, koronki czarne do sprzedania. Chmielna 8, mieszkania 6. 15274

Z powodu interesów familijnych do sprzedania serwis srebrny do herbaty, pięknie wykończony, składający się z tacy, cukiernicy, kubków do herbaty i kawy, oraz do śmietanki, za cenę rs. 350. Wiadomość Wilcza 35, m. 7. 15173

„Zacherlin” tępi pluskwy, robactwo domowe. Cena 20 i 30 kop. „Dezynfekcja”, Warszawa, Królewska 39, wprost giełdy. 14779

Z powodu spóźnionego sezonu, polecamy wielki wybór parasolek po cenach nader niskich. „Przemysł krajowy”, Marszałkowska № 105. 15347

Zupełna wyprzedaż rowerów, latarek, kornetów, dzwonków, siodeł po cenach niżej kosztu. J. F. Skiba, Krakowskie-Przedmieście № 83. 15375

2 szafy sklepowe czarne, duże, oszklone, z szufladami, tanio do sprzedania. Królewska 25, skład broni. 15243

2 rowery angielskie na dętych gumach do sprzedania. Jasna 2, mieszk. 2. 15548

Interesa handl. i majątk.

A. Kantor Komisowy, Nowosenatorska 6.— Majątków ziemskich z lasami około 200 włók i małych w okolicach Warszawy potrzebuje do kupna i wydzierżawienia. 14645

Bawarja do sprzedania z bilardem lub bez. Piwna № 29. 14793

Browar na prowincji, przynoszący dobry zysk, tanio do sprzedania, może być i do wynajęcia. Bliższe szczegóły udzieli S. Beilin, Leszno 85. 1351r

Bufet i piwo do wynajęcia. Zapiecek № 1, na miejscu. 15569

B. Korzystny interes, dający przyzwoite utrzymanie, z powodu nagłej zmiany zaraz odstąpię za b. niską cenę. Szpitalna 4, sklep z konfiturami. 15237

Chcę kupić magle w miejscu suchem, widnem i ciepłem. Adresy w Kurjerze pod „Magle.” 15272

Całkowite urządzenie sklepu z towarem i fabrykacją dającą 50 procent zysku, do sprzedania kobiecie za 1,200 rubli. Złota № 6, mieszkania 15. 15326

Do współki z czynnym współudziałem do interesu pewnego mogę dać do 2,000 rs.— Adresy w Kurjerze pod „Kotwica.” 15271

Do składu aptecznego poszukuje się wspólnika. Oferty przyjmuje kantor Kurjera „Skład.” 15378

Do sprzedania w powiecie radomskim majątek ziemski włók 16½, z inwentarzem i kompletnym obsiewem. Bliższe szczegóły w Biurze ogłoszeń Rajchmana i Spółki, Senatorska 26. 1312r

Dom na Nowej Pradze do sprzedania lub wydzierżawienia na fabrykę, murowany, dwupiętrowy, pięć okien frontu. Wileńska № 61. Tamże 4 pokoje z balkonem do wynajęcia od 1-go lipca za 320 rs. rocznie. 13403

Do sprzedania folwark trzywłókowy kompletnie obsiany, niedaleko Warszawy, przy szosie. Wiadomość: Marszałkowska 83, m. 1, pomiędzy 5—7-mą po południu. 14426

Dom murowany w Warszawie, w środku miasta, za 6,500 rs. jest do sprzedania. Wiadomość: Marszałkowska № 111, mieszk. 11. 15641

Do sprzedania sklep spożywczo-dystrybucyjny. Ulica Freta 37. 15632

Dobra blisko Warszawy oddaję w administrację poręczającą mającemu kaucji 9,000 rs. Królewska 1—25. 15631

Dzierżawę 12-włókową blisko Warszawy na lat 10 odstąpię. Widok 24, m. 18, od 5 do 8-ej. Pośrednictwo wyłączam. 15531

Dobra ziemskie sprzedam od 3 włók do 250 włók, różnych rozmiarów, w gubernjach warszawskiej, płockiej, kaliskiej, lubelskiej, suwalskiej, domy w Warszawie, na prowincji, wille, sumy hypoteczne zbędę tanio, donacje z pierwszej ręki wypuszczę i z drugiej odstąpię. Wiadomość u pełnomocnika, Marszałkowska 136, m. 15, od 8—10-ej i 4—6-ej po południu. 15511

Do pracowni ubiorów damskich jako wspólniczka potrzebna zaraz osoba uzdolniona.— Wilcza 30, mieszk. 2, front, od 9-ej zrana do 12-ej. 15536

Folwark do sprzedania, 10 włók lasu, 5 ziemi. Aleksandrja 15, mieszkania 4, od 10 do 12-ej. 15628

Jest do sprzedania sklep wędlin z całem urządzeniem, egzystujący od lat 15, z warsztatem i mieszkaniem przy sklepie. Wiadomość: ulica Twarda № 24, w cukierni. 15036

Kawiarnię, flaczarnię sprzedaję za 200 rs.— Piwna 23. 15223

Magazyn kapeluszy damskich, towaru na 1,000 rubli, czysty zysk roczny przeszło, 3,500, do sprzedania z firmą zaraz. Wiadomość Biuro ogłoszeń, Wierzbowa 8. 14528

Magle do sprzedania. Żórawia 28, m. 7, od 10—1-ej. 15273

Magle do sprzedania. Ulica Żórawia № 6. 15638

Magle bardzo tanio mało używane. Wiadomość: Nowy-Świat 54, sklep. 15635

Magle za 500 rubli. Ulica Berga 3, od Włodzimierskiej 16. 15586

Mleczarnię sprzedaję z powodu choroby.— Żórawia 28. 15478

Magle do sprzedania różnych systemów. Fabryka egzystuje od r. 1830. J. Szancenbach, ulica Drewniana, drugi dom od Topiel. 7827

Na Starej Pradze jest do sprzedania na dogodnych warunkach 26,000 łokci kwadratowych placu wraz z zabudowaniami. Bliższa wiadomość u W-go Boguckiego, ulica Twarda № 25, zrana do godziny 11-ej, po południu od 3 do 5-ej. 14885

Potrzebna jest pożyczka rs. 12,000 na nieruchomość w mieście Łodzi, na pierwszy numer hypoteki, na 8 procent. Dochód roczny rs. 3,000. Wiadomość u Fryderyka Maas, Łódź, Ogrodowa 26, lub u właściciela Fryderyka Sellin w Łodzi, ulica Konstantynowska № 320. 1396r

Plac do sprzedania za Wolską rogatką obok kościoła, łokci 3,500 po kop. 30 łokieć. Wiadomość u organisty. 15613

Plac o dwóch frontach, przy szosie, naprzeciw cmentarza prawosławnego № 155, z zabudowaniem i ogrodem, łokci □ 19,221, po 20 kop. Wiadomość na miejscu. 13681

Pacht do wydzierżawienia od 1-go lipca r. b. w pow. nowomińskim. Wiadomość w bufecie łaźni akcyjnej. 15038

Poszukuje się wspólniczki, osoby inteligentnej, do bardzo korzystnego interesu, a nie wymagającego fachu. Kapitał potrzebny 4,000 rs. Oferty: Kurjer „Pracowitej.” 15643

Posiadacz 700 rs. przystąpić może do przedsiębiorstwa bez specjalności, przynoszącego w zysku rocznym tyleż procentu, i to na trzy lata. Wiadomość: Nowy-Świat № 57, w składzie wódek, od godz. 10 do 2-ej lub od 5 do 10 wieczór. 15253

Potrzebne są trzy sumy hypoteczne 40, 25 i 15,000 rs. po Tow. Kred. na pierwszorzędne domy w środku miasta, na procent niski. Oferty w kantorze Kurjera Warszawskiego „3 sumy.” 15397

Plac do sprzedania na Pelcowiźnie, w bliskości warsztatów kolei nadwiślańskiej, 3,000 łokci □. Wiadomość: hotel Niemiecki u szwajcara. 13662

Restauracja do sprzedania każdego czasu z powodu słabości właścicielki. Wiadomość: róg Świętokrzyzkiej i Włodzimierskiej, w restauracji. 15583

Rs. 5,000 jest do umieszczenia w całości lub częściowo. Wiadomość: Stare-Miasto № 14, mieszkania 5. 15562

Rs. 12,000 potrzeba na I-szy numer hypoteki po Towarzystwie Kredytowem na 8%, na majątek ziemski dobrze zagospodarowany, w glebie pszennej. Wiadomość: Długa 20, II-ie piętro № 4, pomiędzy 5 a 7-ą po poł. 1420r

Sklep spożywczy do sprzedania z powodu interesów familijnych. Leszno 17. 1403r

Sklep tabaczny i piśmienny do sprzedania z powodu zmiany interesów. Miodowa 8. 15292

Sklep kolonjalno-dystrybucyjny jest do odstąpienia zaraz na dogodnych warunkach z powodu zmiany interesów familijnych oraz jest do wynajęcia sklep na handel mączny lub łokciowy od 1-go lipca. Wiadomość: Praga, Szmulowizna, ulica Radzymińska № 25, u właściciela domu. 1416r

Sklep spożywczo-dystrybucyjny z powodu posady sprzedam bardzo tanio. Wiadomość: Przejazd 4, m. 7. 15627

Sklep kolonjalno-dystrybucyjny do sprzedania z powodu wyjazdu. Wiadomość: Krucza № 46, m. 2, od 2 do 5-ej. 15618

Sklep spożywczo-dystrybucyjny w dobrym punkcie miasta do sprzedania. Wiadomość: Żórawia 22, m. 10. 15614

Sklep mydlarski, od lat 30 egzystujący w dobrym punkcie, do sprzedania. Wiadomość: Stare-Miasto № 12, u właściciela domu. 15601

Sklep spożywczy do sprzedania z powodu wyjazdu. Wilcza № 58. 15570

Sprzedam dom za 15,000 rs. dobrze zbudowany i plac. Wiadomość: Krucza № 10, mieszkania 15. 15561

Sklep spożywczo-dystrybucyjny, mieszkanie tanie, wygodne, sprzedam zaraz z naglącej przyczyny. Leszno № 31. 15479

Sklep wiktuałów do sprzedania zaraz. Ulica Widok № 16. 15470

Sklep spożywczy do sprzedania, dobrze procentujący. Ulica Śliska № 13. 15545

Sprzedam sklep spożywczo-dystrybucyjny, pieczywo opłaca komorne, z powodu wyjazdu. Ulica Przejazd № 4. 15533

Ulica Wielka № 33. Magle do sprzedania z powodu wyjazdu. 15508

Willa do sprzedania na dogodnych warunkach, o 5-iu pokojach, z kuchnią, werendą, 10,000 łokci kwadr., za rogatką Belwederską i Promenadą, przy ulicy Łazienkowskiej № 9. 14424

W mieście powiatowem Łęczycy jest do odstąpienia pralnia na dogodnych warunkach od św. Jana. U Żebrowskiej. 15484

Za 140 rs. sklep spożywczy do sprzedania.— Pańska № 57. 15276

Z powodu wyjazdu sprzedam mydlarnię z dystrybucją. Marszałkowska 46. 15240

Z powodu wyjazdu na wieś odstępuję skład węgla na Starem-Mieście pod № 26. 15234

Z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania szynk w dobrym punkcie i na dobrych warunkach, egzystujący od lat 30. Wiadomość: ulica Żórawia № 23, w sklepiku spożywczym. 15409

Z powodu wyjazdu do sprzedania sklep towarów kolonjalnych i win krymskich. Wiadomość: Bielańska № 1. 15506

1,000 rubli potrzeba na pierwszy numer hypoteki. Inteligentna kobieta za zajęcie się gospodarstwem może otrzymać oprócz procentu utrzymanie. Oferty: kantor Kurjera Warsz. „Pewność." 15407

30,000 rs. na majątku ziemskim w gubernji lubelskiej sprzedam z ustępstwem. Kantor komisowy, Nowosenatorska 6, od czwartej. 14647

72,000 łokci □ placu, podzielonego na 20 posesyj, na dwóch posesjach są domy piętrowe nowopobudowane i zabudowania gospodarskie. Hypoteka w Warszawie uregulowana, posiadłość dziedziczna, tuż przy stacji i remizach dr. żel. nadwiślańskiej z Warszawy „Praga", miejscowość fabryczna, zwana Nowe-Brudno. Sprzedam tanio, pojedyńczo posesjami lub całą. Wiadomość: Warszawa, ulica Łucka № 17, u gospodarza. 11740

Lokale.

A. Wróblewski i S-ka, zakład przewozowy, Nowo-Senatorska 6, Filja Nowy-Świat 12. Załatwia przeprowadzki, opakowania, przewóz mebli. 13976

Alhambra, to jest domek z ogrodem, werendami i teatrem letnim, do wynajęcia. Wiadomość: Miodowa 15, w domu bankierskim Stanisława Lesser. 1402r

A. Pięć pokoi, przedpokój, alkowa, kuchnia, zlew, wodociąg, stajnie i wozownia lub bez, Ogrodowa № 11, róg Białej, od 1 lipca 1893 do wynajęcia. 15625

Bardzo duży salon, 11 pokoi, kuchnia i t. d. do wynajęcia od 1 lipca, (lokal ten może być zmniejszony); 6 pokoi, dwa przedpokoje, kuchnia, zaraz. Wiadomość w domu bankierskim Stanisława Lesser, Miodowa 15. 1440r

Do odnajęcia zaraz, lub od 1 lipca duży sklep z wystawą, w domu przy ulicy Królewskiej, róg Marszałkowskiej, wprost bramy Saskiego Ogrodu. Cena rs. 550 rocznie. 15597

Do wynajęcia od 1 lipca dwa duże frontowe pokoje, przedpokój, kuchnia, gdzie się mieściła lat 16 fabryka gorsetów pod firmą „Bergé." Krakowskie-Przedm. 51. 15543

Do wynajęcia 2 pokoje z balkonem, umeblowane, z kuchnią, dwa wejścia, (z usługą), od 1 czerwca do I września, tanio. Wspólna № 9, mieszkania № 7, od 12-ej do w pół do czwartej. 15510

Do wynajęcia od 20 maja do 20 czerwca mieszkanie umeblowane. Wiadomość: ulica Chmielna 18. 15556

Dwa pokoje, przedpokój, kuchnia, wodociąg, zlew, zaraz do najęcia. Śliska 50. 15560

Dwa pokoje, alkowa, kuchnia i przedpokój, do wynajęcia w każdej porze, za 20 rubli do lipca. Hoża 38, m. 27. 15114

Dwa sklepy ze sobą połączone, lub każdy oddzielnie, do wynajęcia od św. Jana. Wiadomość: Miodowa 15, w domu bankierskim Stanisława Lessera. 1418r

Do wynajęcia w Alei Ujazdowskiej № 6, od 1-go lipca mieszkanie z 8-iu pokojów ze wszystkiemi wygodami, na parterze, z ogródkiem. 1390r

Do wynajęcia pokój przy familji, zaraz, z usługą i samowarem. Orla № 15. 15153

Do wynajęcia przy dworcu wiedeńskim 1 lub 2 frontowe pokoje z meblami, usługą lub bez. Marszałkowska 105—8. 15303

Do wynajęcia 6 z komfortem urządzonych pokojów, również 3, 2 pokoje, dom za Nowozielną, Zielna 41. 15368

Jest do wynajęcia każdego czasu lokal obszerny, na fabrykę lub składy, składający się z 6-u olbrzymich sal, może być wynajęty cały dom lub częściowo. Przemysłowa № 31. 15475

Każdego czasu do odstąpienia 1 obszerny pokój, kuchnia, parterowe, otoczone ogrodem, na czas letni lub rocznie. Piękna 45. 15491

Mieszkania po dwa i trzy pokoje, z przedpokojami, kuchniami i balkonami do wynajęcia. Nowy-Świat 54. 15534

Miła № 15. Różne sklepy do najęcia od św. Jana. 15500

Odstąpię familijne mieszkanie, na parterze, całkowicie umeblowane na lipiec i sierpień, z powodu wyjazdu na wieś. Złota 28, m. 1. 14884

Od czerwca dwa, cztery pokoje umeblowane, przedpokój, kuchnia lub domowe obiady. Marszałkowska 123, m. 13. 14865

Oficyna parterowa składy, stajnia, wozownia od 1-go lipca. Chłodna 20. 15330

Od czerwca elegancko umeblowane 2 pokoje, przedpokoj i dwa pokoje, kuchnia do wynajęcia. Złączone lub oddzielnie. Świętokrzyzka 27—15. 15551

Pięć pokoi, przedpokój, kuchnia, na 3-m piętrze, z dwoma wejściami, balkonem, do wynajęcia od 1 lipca, wodociąg, zlew, spiżarka, może być stajnia, wozownia. Marjensztadt 5, trzeci dom od bulwaru przy Wiśle. 15539

Polna 30, 5 pokojów, werenda, ogród spacerowy wspólny, kuchnia, 525 rubli rocznie, od lipca i 3 pokoje, kuchnia, 2-e piętro 216 rubli rocznie, zaraz, tramwaje blizko. 15530

Pokój jest zaraz do wynajęcia, frontowy, na dole, dla osoby inteligentnej pracującej. Aleja Jerozolimska № 78, m. 2. 15410

Pokój w ogrodzie, na pryncypalnej ulicy, zaraz do wynajęcia na 3 miesiące. Oferty kantor Kurjera Warsz. „Ogród." 15408

Pokój frontowy, umeblowany, oddzielne wejście. Wspólna 10, m. 5. 1444r

Poszukuje 1 lipca 3-ch pokoi, kuchni, 2-e piętro, okolica kolej Wiedeńska rs. 300 rocznie. Zarząd mogę prowadzić. Oferty kantor Kurjera „Emeryt." 15565

Poszukuję lokalu fabrycznego najmniej 500 łokci kwadr. od lipca. Oferty: Świętokrzyzka 22—K. Kosiński. 14818

Pokój z całodziennem utrzymaniem do najęcia. Zielna 13—5. 15202

Pokój z meblami do najęcia zaraz. Chmielna 44—7. 15118

Sklep z dwóch pokoi frontowych, przy nim mieszkanie z trzech pokoi i kuchni z wygodami, od lipca. Świętokrzyzka 27. Tamże od lipca urządzają się dwa sklepy z mieszkaniami. 15507

Sklep z pakamerem, dwa pokoje i kuchnia, od 1 lipca; dwa pokoje z przedpokojem zaraz do wynajęcia. Krakowskie-Przedmieście № 40, wiadomość u rządcy. 15653

Sklepy z mieszkaniami lub bez tychże, na różne procedury, oraz mieszkania po 5, 4, 3, 2 pokoje, do wynajęcia od 1 lipca 1893 r. Marszałkowska 95, róg Żórawiej. 13860

Sienna 36, od 1 lipca z wszelkiemi wygodami 4 pokoje z balkonem, przedpokój, frontowe, słoneczne, rs. 450; 4 pokoje, przedpokój, rs. 400; 2 pokoje, przedpokój, kuchnia 210. 45183

Wdowiec z jednem lub dwojgiem dzieci, może mieć dwa pokoje z usługą, utrzymaniem, przy inteligentnej rodzinie, Świętokrzyzka 35, m. 6. 15493

W najlepszym punkcie Nowego-Światu № 28, od lipca lokal frontowy, na 1-m piętrze, zdatny na mieszkanie, magazyn i kantor: salon o 3-ch oknach, trzy pokoje z kuchnią i wszelkiemi wygodami. Cena bardzo nizka. 1442r

Z powodu wyjazdu do wynajęcia od 20-go maja do 1-go lipca salon z balkonem 2 lub 3 pokoje, umeblowane, z fortepianem, usługą, 1-sze piętro, Nowy-Świat 41. Wiadomość u stróża. 15297

Letnie mieszkania.

Cztery wiorsty od stacji Tłuszcz, kolei petersburskiej w Dębinkach wynajmuje się: pałac i rozmaite mieszkania, oraz sala z tarasem na majówki. Park, łazienka, las owoce. 14558

Dwie wiorsty od Brwinowa, w miejscowym dworze, wśród ogrodu położonym, do najęcia na mieszkanie letnie trzy pokoje umeblowane z werendą i kuchnią. Wiadomość: Widok 22, mieszk. 5, od godziny 3-ej do 6-ej po południu. 15644

Do wynajęcia letnie mieszkania wysokie, obszerne, w lesie sosnowym w dobrach Ciszy, wiorsta od stacji Dębe, kolei terespolskiej, konie do dyspozycji, łazienka, lodownia i piękny owocowy ogród. Wiadomość plac Krasiński № 3, u właściciela Rotholtza. 15519

Grodzisk naprzeciwko stacji, 3 pokoje, kuchnia i 2 z kuchnią, werenda, ogród. Chmielna 20—3. 15222

Letnie mieszkanie jest do wynajęcia na Saskiej Kępie, trzy pokoje i kuchnia. Wiadomość kolonja Ludwika Wolfram № 21. 15233

Letnie mieszkania w Jordanowicach pod Grodziskiem do wynajęcia w parku i pod lasem z możliwemi dogodnościami. 10928

Letnie mieszkanie: dwór podzielny na trzy mieszkania, (7 pokoi umeblowanych, 2 kuchnie), wśród ogrodu, trzy wiorsty od st. dr. Wiedeńskiej Gorzkowice. Cena 180 rubli. Wiadomość: sobota, niedziela od 12—3, Bednarska № 27, mieszk. 4, lub w Sobakówku przez Gorzkowice. 15442

Letnie mieszkania. Ruda Guzowska, st. dr. żel. Warsz.-Wied., wieś Piotrowica od stacji 1 wiorsta. Mieszkania rozmaite w lesie. Wiadomość u Piotra Sadowskiego na miejscu. 1409r

Letnie mieszkania z całodziennem utrzymaniem, okolica lesista, komunikacja statkiem. Wiadomość plac św. Aleksandra № 13, mieszk. 3, od 1 do 3. 15609

Letnie mieszkanie, wszelkie wygody u Andrzeja Łoszcz, stacja Wołomin. Wiadomość Miodowa № 3, kantor Adolfa. 1436r

Letnie mieszkanie we dworze, dwie wiorsty od stacji Chotyłów. Ordynacka 7, mieszkania 2. 15566

Letnie mieszkania w ogrodzie, czyste, suche, większe, mniejsze, z werendami, w Mokotowie, fortowa szosa № 5. Tamże do sprzedania posesja. 15526

Letnie mieszkania za Wawrem, wśród lasu sosnowego, 4 mieszkania po dwa pokoje i kuchnia. Wiadomość w Wawrze u p. Guranowskiego. 15549

Letnie mieszkanie przy Grodzisku 5 albo 3, 2 pokoje. Marszałkowska 123, zakład ogrodniczy. 15472

Mieszkania letnie, Mienia, do wynajęcia okolica lesista, kąpiel, produkty spożywcze na miejscu. Kolej terespolska, przystanek Cegłów, dwie wiorsty. Wiadomość na miejscu. 14873

Mieszkanie do wynajęcia na lato, jedno: pokój i kuchnia, drugie: pokój pojedynczy. Wyszogródek na Wólce Grodziskiej, przy drodze do Putki, trzeci dom, strona prawa. Odległe od stacji wiedeńskiej Grodzisk wiorsta. 15574

Mieszkanie letnie, domek z 5 pokojów i kuchni, do wynajęcia. Wiadomość: Senatorska 10, u zarządzającego domem. 15590

Na wakacje na wieś, profesor szkoły W. Górskiego przyjmie kilku uczniów. Wiadomość w kancelarji szkoły, ulica Hortensja № 2. 15242

W Otwocku nad Świdrem, blizko przystanku kolejowego do wynajęcia domek z 5-iu niewielkich pokojów umeblowanych, z łóżkami, siennikami, obszerną werendą i kuchnią. Wiadomość: Nowy-Świat 41, m. 4. 15322

Poszukiwany letni pobyt w domu zamożnym dla osoby wykształconej wzamian za muzykę. Oferty Kurjer „Nauka". 15630

Doniesienia rozmaite.

Akuszerka Kosińska przyjmuje panie na słabość z upoważnienia Rady Lekarskiej pokoje osobne. Marszałkowska 86, mieszkania 10. 12151

Akuszerka Klukaszewska przyjmuje panie bez meldunku. Udziela porad swej specjalności paniom potrzebującym zupełnej dyskrecji. Umieści dziecię. Hoża 5—23. 14852

A. J. Wiśniakowski, Królewska 3, poleca: Odgadywanie myśli 40, Domino geograficzne 30, Wycinanie deseni 30, Szachy i warcaby 60 kop. Zabawki. Gry. 15302

A) Massażystka Marja Kowalska, zatwierdzona przez urząd lekarski, massuje specjalnie dzieci i kobiety. Krakowskie-Przedmieście 17, mieszkania 6. 1415r

A) Dżety, pasmanterje poleca B. Jezierska. Aleja Jerozolimska 13, w ogrodzie, za izbą obrachuukową. 15648

Dla kobiet prywatne obiady po kop. 20. Plac św. Aleksandra № 13, m. 24. 15577

Fortepian wynajmuję godzinami, miesięcznie, strojenia, reparacje, tanio. Jerozolimska 84. Strzelecki. 12109

Gazowe żelazka do prasowania udoskonalonych systemów, bez porównania praktyczniejsze od zwyczajnych; dla szwalni, pralni i domowego użytku. Do obejrzenia i nabycia w sklepie zakładów gazowych. Senatorska 8. 11333

Kapelusze ubieram tanio i gustownie. Świętokrzyzka 35, m. 6. 15494

Kapelusze gotowe od rs. 2; także przyjmuje do roboty. Krucza 46, drugi dom od Alei Jerozolimskiej. 15490

Krawaty!!! rozmaitych fasonów pierze, przerabia, przyjmuje do roboty, tanio!! Chemiczna pralnia krawatów. Krakowskie-Przedmieście 4. 15501

Kołdry watowe po możliwie nizkich cenach wykończa z wszelką dokładnością pracownia Marji Pomorskiej. Marszałkowska 149, mieszkania 7. 9539

Mamki! Duży wybór, zdrowych, wiejskich mamek, poleca biuro zekomendacyj. Hoża № 11. 12565

Najtrwalsze! Tanie! pończochy od kop. 55, skarpetki, staniki, nadrabianie. Marszałkowska 129, oficyna. 11812

Największy zakład przewozowy Jamiołkowskiego. Przewozi parowe maszyny, kotły, w ogóle wszelkie ciężary, towary i t. p., oraz przewozi na prowincje do gorzelni i fabryk, oraz platformy resorowe do przewożenia na letnie mieszkania. Przemysłowa 31. 15474

Największy zakład przewozowy Jamiołkowskiego poleca na sezon letni omnibusy, breki i t. p. na spacery. Przemysłowa № 31. Telefonu № 85. (Filja): Nowy-Świat № 9. 15473

Od 30 kop. kapelusze do ubierania. Marszałkowska № 138, m. 1. 15457

Obiady po 30 kop., od godziny 1-ej do 6-ej. Marszałkowska 145—33. 15633

Obiady prywatne. Nowogrodzka № 9, mieszkania 18. 15615

Pracownia sukien, okryć, przyjmuje od od rs. 3-ch, wykończa podług najświeższych żurnali. Szpitalna 4—7. 15535

Pies zaginął, wyżeł biały, łeb, uszy żółto-płowe, z latami na karku, przy ogonie, z obrożą, znaczkiem 4480, noga z ranką obwinięta płótnem. Znalazca odprowadzający: Krucza 48, m. 22, otrzyma nagrodę. 15542

Pozostałą bieliznę dziecinną po zwiniętym magazynie B. Reichel, nabywać można po cenach zniżonych w sklepie galanteryjnym pod firmą Z. Chodźko, Szpitalna 6. 15607

Pracownia „Julie" przyjmuje suknie od rs. 3-ch, wykończa starannie i elegancko podług najświeższych żurnali. Nowosenatorska № 7, m. 17. 15186

Ubieram kapelusze podług ostatniej mody od 25 kop., odświeżam zniszczone okrycia koronkowe: falbany, nadając im pierwotną barwę. Żórawia 9, m. 23. 15527

Zgubiono portmonetkę, która oprócz kilku rubli, zawierała ołóweczek i krzyżyk złoty. Uprasza się znalazcę o zwrot za nagrodą: na ulicę Smolną-Wysoką № 24, m. № 7. 15571

Zegarek złoty, damski, kryty, z dewizką i kluczykiem zgubiono 12 maja. Znalazca zechce za wynagrodzeniem oddać. Tłomackie № 8, 1-e piętro, m. 31. 15621

Z) Sakpalla, okrycia, suknie nieprute, pierze, farbuje, przerabia farbiarnia. Bednarska 21. 1224r

99 Marszałkowska, nie drogo sprzedaję garderobę męzką, przyjmuję obstalunki, wykończa starannie krawiec Chmurczyński. 14600

W drukarni *Kurjera warszawskiego.* — Plac Teatralny Nr. 473c (nowy 9). Дозволено Цензурою Варшава 1 (13) Мая 1893 г.
Redaktor Franciszek Olszewski. — Wydawcy: Wacław Szymanowski i Antoni Pietkiewicz (Adam Pług).